

**RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE
SANAYİ VE TİCARET A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIĞININ
31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN
DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR VE DİPNOTLARI**

İÇİNDEKİLER

SAYFA

Denetçi Raporu	1-5
Konsolide Finansal Durum Tabloları	6
Konsolide Kar veya Zarar Tablosu ve Diğer Kapsamlı Gelir Tabloları	7
Konsolide Özkaynaklar Değişim Tabloları	8
Konsolide Nakit Akış Tabloları	9
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Açıklayıcı Notlar	10-60
Not 1 Şirket'in Organizasyonu ve Faaliyet Konusu	10
Not 2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar	11-25
Not 3 Diğer İşletmelerdeki Paylar	26
Not 4 Bölümlere Göre Raporlama	27
Not 5 Nakit ve Nakit Benzerleri	27-28
Not 6 Finansal Yatırımlar	28
Not 7 İlişkili Taraf Açıklamaları	29-31
Not 8 Ticari Alacak ve Borçlar	32-33
Not 9 Finansal Borçlar	33-34
Not 10 Diğer Alacaklar ve Borçlar	34
Not 11 Stoklar	35
Not 12 Diğer Varlık ve Yükümlülükler	35
Not 13 Cari Dönem Vergisi İle İlgili Varlıklar	35
Not 14 Peşin Ödenmiş Giderler ve Ertelenmiş Gelirler	35-36
Not 15 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	36-37
Not 16 Maddi Duran Varlıklar	37
Not 17 Maddi Olmayan Duran Varlıklar	38
Not 18 Koşullu Varlık ve Yükümlülükler	38-39
Not 19 Karşılıklar	39-40
Not 20 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	40
Not 21 Özkaynaklar	41-44
Not 22 Satışlar ve Satışların Maliyeti	44-45
Not 23 Niteliklerine Göre Giderler	46
Not 24 Genel Yönetim Giderleri, Pazarlama Giderleri, Araştırma ve Geliştirme Giderleri	46-47
Not 25 Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler, Giderler	48
Not 26 Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler, Giderler	49
Not 27 Finansman Gelirleri, Giderleri	49
Not 28 Gelir Vergileri	50-51
Not 29 Pay Başına Kazanç	52
Not 30 Finansal Araçlar	52
Not 31 Finansal Araçlardan Kaynaklanan Risklerin Niteliği ve Düzeyi	52-58
Not 32 Finansal Araçlar (Gerçeğe Uygun Değer Açıklamaları ve Finansal Riskten Korunma Muhasebesi Çerçevesindeki Açıklamalar)	59-60

BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU

RTA Laboratuvarları Biyolojik Ürünler İlaç ve Makine Sanayi Ticaret A.Ş.
Genel Kurulu'na,

Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

Görüş

RTA Laboratuvarları Biyolojik Ürünler İlaç ve Makine Sanayi Ticaret Anonim Şirketi ("Ana Ortaklık Şirket") ve bağlı ortaklığı ("birlikte Grup")'nın 31 Aralık 2017 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide kâr veya zarar ve konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarını özetleyen konsolide dipnotlar ve diğer açıklayıcı notlardan oluşan ilişikteki konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını Türkiye Muhasebe Standartları'na (TMS'lere) uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Görüşün Dayanakları

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan Bağımsız Denetim Standartları'na ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na (BDS'lere) uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar (Etik Kurallar) ile finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Şirket'ten bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Ticari Alacakların Geri Kazanılabilirliği

Kilit Denetim Konusu	Konunun Denetimde Nasıl Ele Alındığı
31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla 14,421,139 TL tutarındaki ticari alacaklar toplam konsolide varlıkların %23'ü oranında olup önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bununla birlikte, ticari alacaklar için hesaplanan değer düşüklüğü karşılıkları müşterilerden alınan teminatlar, müşterilerin geçmiş ödeme performansları ve kredibilite bilgileri ile alacak bakiyelerinin vade analizleri göz önünde bulundurularak yapılan tahminler sonucu muhasebeleştirilmektedir. Kullanılan bu tahminler gelecekte beklenen piyasa koşullarına oldukça duyarlıdır. Bu sebeplerle söz konusu alacakların geri kazanılabilirliği bağımsız denetimimiz bakımından önemli bir konudur. Grup'un ticari alacaklar ile ilgili muhasebe politikalarına ve tutarlarına ilişkin açıklamalar Not 2.f, 7.a ve 8'de bulunmaktadır.	Bağımsız denetimimiz sürecinde, ticari alacakların geri kazanılabilirliği ile ilgili aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır; - Grup'un ticari alacaklarının tahsilat takibine ilişkin sürecinin anlaşılması, sürecin içerisinde yer alan iç kontrollerin operasyonel etkinliğinin değerlendirilmesi, - Alacak yaşlandırma çalışmasının analitik olarak incelenmesi ve tahsilat devir hızının önceki yıl ile karşılaştırılması, - Tahsilata ilişkin herhangi bir anlaşmazlık veya dava durumu olup olmadığının araştırılması ve hukuk müşavirlerinden devam eden alacak takip davalarıyla ilgili bilgi alınması, - Ticari alacak bakiyelerinin örneklem yoluyla doğrulama mektupları gönderilerek test edilmesi, - Müteakip dönemde yapılan tahsilatların örneklem yoluyla test edilmesi, - Ticari alacakların geri kazanılabilirliğine yönelik konsolide finansal tablo notlarında yer alan açıklamaların yeterliliği değerlendirilmiştir.

Stoklar ve Değerlemesi;

Kilit denetim konusu	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
Şirket'in 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla aktif büyüklüğünün %11'ini Şirket'in stokları oluşturmaktadır. Finansal tablolardaki stoklar ile ilgili muhasebeleştirme esasları Dipnot 11 ve 2.f de detaylı olarak açıklanmıştır. Hammadde fiyatlarının değişimi nedeniyle stokların gerçeğe uygun değerleri risk oluşturmaktadır. Muhaasebe Standardı TMS 2 Stoklar standardı, stokların maliyet değeri ile net gerçekleşebilir değerinden düşük olanı ile değerlendirilmesini ve maliyet değerinin, tüm satın alma maliyetleri, dönüştürme maliyetleri ve stokların mevcut duruma getirilmesi için katılan diğer maliyetleri içermesini zorunlu kılmaktadır.	Bu alanda uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdakileri içermektedir: - Bu kilit denetim konusunu ele almak için denetim prosedürleri tasarlanırken, ilgili varlıkların mevcut olup olmadığı, hareket görüp görmediği, maliyetlerini oluşturan kalemlerin uygunluğu ve net gerçekleşebilir değerlerinin test edilmesi göz önünde bulundurulmuştur. Risk değerlendirmemize istinaden yapılan iç kontrol çalışmalarının yanı sıra, yılsonunda Şirket deposu ziyaret edilerek şirket sayımlarına iştirak edilmiş, örneklem yolu ile seçilen stokların miktarlarının ve net gerçekleşebilir değerlerinin kontrolü sağlanmış ve stok değer düşüklüğü karşılığı ile ilgili muhasebe politikasının anlaşılabilirlik uygunluğunu değerlendirilmiştir.

Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi, finansal tabloların Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK")'na yayımlanan düzenlemeler ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata ve hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrollerden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli bir yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu finansal tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak sağlayacak yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ancak duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ve yapılan muhasebe tahminleri ile ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Şirket'in sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimce işletmenin sürekliliği esasını kullanılmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız halinde, raporumuzda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Şirket'in sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, şirket içerisindeki işletmelere veya işletmelerin faaliyetlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususları ve -varsa- ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağının makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili konunun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

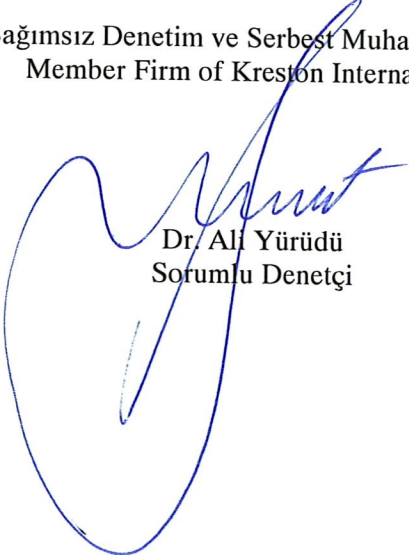
Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülüklerle İlişkin Rapor

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 12 Mart 2018 tarihinde Grup'un Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Grup'un 01 Ocak – 31 Aralık 2017 hesap döneminde defter tutma düzeninin TTK ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanılmamıştır.

TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

ATA Uluslararası Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
Member Firm of Kreston International

Dr. Ali Yürüdü
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 12 Mart 2018

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ TİCARET A.Ş.
31 ARALIK 2017 TARİHLİ KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU
(Tüm tutarlar, TL olarak gösterilmiştir)

		<i>Bağımsız Denetim'den Geçmiş</i>	<i>Bağımsız Denetim'den Geçmiş</i>
	Dipnot Referansları	Cari Dönem 31.12.2017	Geçmiş Dönem 31.12.2016
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar			
Nakit ve Nakit Benzerleri	5	15,123,565	13,790,295
Finansal Yatırımlar	6	1,696,888	1,734,719
<i>Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar/Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar</i>		1,696,888	1,734,719
<i>Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar/Zarara Yansıtılarak Ölçülen Diğer Finansal Varlıklar</i>	6	1,696,888	1,734,719
Ticari Alacaklar		14,421,139	9,836,591
<i>İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	7-8	929,139	475,588
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	8	13,492,000	9,361,003
Diğer Alacaklar		453,123	20,271
<i>İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	7-10	220,057	11,474
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>	10	233,066	8,797
Stoklar	11	6,724,095	9,122,641
Peşin Ödenmiş Giderler		214,684	632,353
<i>İlişkili Taraflardan Peşin Ödenmiş Giderler</i>	7-14	-	125,129
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Peşin Ödenmiş Giderler</i>	14	214,684	507,224
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	13	995,375	792,252
Diğer Dönen Varlıklar	12	1,218,370	1,507,256
TOPLAM DÖNEN VARLIKLAR		40,847,239	37,436,378
Duran Varlıklar			
Diğer Alacaklar	10	4,850	5,490
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	15	10,561,787	10,749,515
Maddi Duran Varlıklar	16	9,481,577	11,615,660
<i>Arsalar</i>		4,950,000	4,950,000
<i>Binalar</i>		2,469,697	2,530,556
<i>Tesis, Makine ve Cihazlar</i>		799,845	2,353,157
<i>Taşıtlar</i>		237,923	530,022
<i>Mobilya ve Demirbaşlar</i>		922,349	1,251,925
<i>Özel Maliyetler</i>		10,175	-
<i>Yapılmakta Olan Yatırımlar</i>		91,588	-
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	17	2,041,495	1,083,721
<i>Şerefiye</i>		1,030,700	1,030,700
<i>Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar</i>	17	1,010,795	53,021
Peşin Ödenmiş Giderler	14	661	2,220
Ertelenmiş Vergi Varlığı	28	153,913	-
TOPLAM DURAN VARLIKLAR		22,244,283	23,456,606
TOPLAM VARLIKLAR		63,091,522	60,892,984
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler			
Kısa Vadeli Borçlanmalar	9	1,379,133	1,114,236
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	9	107,199	209,276
Ticari Borçlar	8	4,842,478	5,902,367
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	20	166,469	203,340
Diğer Borçlar		82,726	439,016
<i>İlişkili Taraflara Diğer Borçlar</i>	7-10	6,834	33,771
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar</i>	10	75,892	405,245
Ertelenmiş Gelirler	14	297,295	217,790
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	28	1,339,860	1,140,142
Kısa Vadeli Karşılıklar		48,505	52,038
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar</i>	19	5,600	9,180
<i>Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar</i>	19	42,905	42,858
TOPLAM KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		8,263,665	9,278,205
Uzun Vadeli Yükümlülükler			
Uzun Vadeli Borçlanmalar	9	-	145,292
Uzun Vadeli Karşılıklar		577,823	482,699
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar</i>	19	577,823	482,699
<i>Diğer Uzun Vadeli Karşılıklar</i>	19	-	-
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	28	-	784,035
TOPLAM UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER		577,823	1,412,026
ÖZKAYNAKLAR			
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		54,170,899	49,922,177
Ödenmiş Sermaye	21	23,600,000	5,900,000
Geri Alınmış Paylar (-)	21	-	(93,800)
Paylara İlişkin Primler/İskontolar	21	-	12,126,950
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak			
Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		4,952,456	5,087,159
<i>Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/(Kayıpları)</i>	21	4,943,555	5,010,988
<i>Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları (Kayıpları)</i>	21	8,901	76,171
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	21	967,231	967,231
Geçmiş Yıllar Karları/Zararları	21	20,493,569	21,846,939
Net Dönem Karı/Zararı		4,157,643	4,087,698
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	21	79,135	280,576
TOPLAM ÖZKAYNAKLAR		54,250,034	50,202,753
TOPLAM KAYNAKLAR		63,091,522	60,892,984

Ekli notlar bu tabloların ayrılmaz parçasıdır.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ TİCARET A.Ş.
01 OCAK - 31 ARALIK 2017 DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU
(Tüm tutarlar, TL olarak gösterilmiştir)

		<i>Bağımsız Denetim'den Geçmiş Cari Dönem 01.01.- 31.12.2017</i>	<i>Bağımsız Denetim'den Geçmiş Dönem 01.01.- 31.12.2016</i>
KAR VEYA ZARAR KISMI	Dipnot Referansları		
Hasılat	22	38,450,168	31,813,194
Satışların Maliyeti (-)	22	(25,630,248)	(19,998,033)
BRÜT KAR/ZARAR		12,819,920	11,815,161
Genel Yönetim Giderleri (-)	24.1	(4,897,169)	(5,006,072)
Pazarlama Giderleri (-)	24.2	(3,513,327)	(3,023,237)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	24.3	(2,651,848)	(1,614,650)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	25.1	1,759,293	1,660,281
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	25.2	(1,002,622)	(977,177)
ESAS FAALİYET KARI/ZARARI		2,514,247	2,854,306
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	26.1	512,071	309,330
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	26.2	(168,829)	(482,373)
FİNANSMAN GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KÂRI/ZARARI		2,857,489	2,681,263
Finansman Gelirleri	27.1	2,086,907	2,731,779
Finansman Giderleri (-)	27.2	(586,022)	(854,261)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI/ZARARI		4,358,374	4,558,781
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Gideri/Geliri		(402,172)	(1,003,824)
Dönem Vergi Gideri/Geliri	28	(1,339,860)	(1,140,142)
Ertelenmiş Vergi Gideri/Geliri	28	937,688	136,318
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI		3,956,202	3,554,957
DÖNEM KARI/ZARARI		3,956,202	3,554,957
Dönem Karı/Zararının Dağılımı			
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		(201,441)	(532,741)
Ana Ortaklık Payları		4,157,643	4,087,698
Pay Başına Kazanç			
Sürdürülen Faaliyetlerden Pay Başına Kazanç	29	0.176	0.693
DİĞER KAPSAMLI GELİR:			
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		(67,270)	5,842
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları		(67,531)	7,302
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelire İlişkin Vergiler		261	(1,460)
Dönem Vergi Gideri/Geliri		-	-
Ertelenmiş Vergi Gideri/Geliri		261	(1,460)
DİĞER KAPSAMLI GELİR		(67,270)	5,842
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		3,888,932	3,560,799
Toplam Kapsamlı Gelirin Dağılımı			
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		(201,441)	(532,741)
Ana Ortaklık Payları		4,090,373	4,093,540

Ekli notlar bu tabloların ayrılmaz parçasıdır.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ TİCARET A.Ş.
01 OCAK - 31 ARALIK 2017 DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU
(Tüm tutarlar, TL olarak gösterilmiştir)

					Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler		Birikmiş Karlar					
	Not	Ödenmiş Sermaye	Geri Alınmış Paylar (-)	Paylara İlişkin Primler/İskontolar	Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/Kayıpları	Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları (Kayıpları)	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Kar / Zararları	Net Dönem Karı / Zararı	Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	Kontrol Gücü Olmayan Paylar	Özkaynaklar
01.01.2016 itibariyle bakiyeler		5,900,000	-	12,126,950	5,044,705	70,329	967,231	14,330,627	7,482,595	45,922,437	813,317	46,735,754
Transferler		-	(93,800)	-	(33,717)	-	-	7,516,312	(7,482,595)	(93,800)	-	(93,800)
Toplam Kapsamlı Gelir	21	-	-	-	-	5,842	-	-	4,087,698	4,093,540	(532,741)	3,560,799
<i>Dönem Karı (Zararı)</i>		-	-	-	-	-	-	-	4,087,698	4,087,698	(532,741)	3,554,957
<i>Diğer Kapsamlı Gelir (Gider)</i>		-	-	-	-	5,842	-	-	-	5,842	-	5,842
31.12.2016 itibariyle bakiyeler		5,900,000	(93,800)	12,126,950	5,010,988	76,171	967,231	21,846,939	4,087,698	49,922,177	280,576	50,202,753
01.01.2017 itibariyle bakiyeler	21	5,900,000	(93,800)	12,126,950	5,010,988	76,171	967,231	21,846,939	4,087,698	49,922,177	280,576	50,202,753
Sermaye Artırımı		17,700,000	-	(12,126,950)	-	-	-	(5,573,050)	-	-	-	-
Payların Geri Alım İşlemleri Nedeniyle Meydana Gelen		-	93,800	-	-	-	-	64,549	-	158,349	-	158,349
Transferler		-	-	-	(67,433)	-	-	4,155,131	(4,087,698)	-	-	-
Toplam Kapsamlı Gelir	21	-	-	-	-	(67,270)	-	-	4,157,643	4,090,373	(201,441)	3,888,932
<i>Dönem Karı (Zararı)</i>		-	-	-	-	-	-	-	4,157,643	4,157,643	(201,441)	3,956,202
<i>Diğer Kapsamlı Gelir (Gider)</i>		-	-	-	-	(67,270)	-	-	-	(67,270)	-	(67,270)
31.12.2017 itibariyle bakiyeler		23,600,000	-	-	4,943,555	8,901	967,231	20,493,569	4,157,643	54,170,899	79,135	54,250,034

Ekli notlar bu tabloların ayrılmaz parçasıdır.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ TİCARET A.Ş.
01 OCAK - 31 ARALIK 2017 DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU
(Tüm tutarlar TL olarak gösterilmiştir.)

		<i>Bağımsız Denetim'den Geçmiş Cari Dönem 01.01.- 31.12.2017</i>	<i>Bağımsız Denetim'den Geçmiş Dönem 01.01.- 31.12.2016</i>
	Dipnot Referansları		
İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		1,405,256	2,859,651
Dönem Karı (Zararı)			
Sürdürülen Faaliyetlerden Dönem Karı (Zararı)		3,956,202	4,087,698
Dönem Net Karı (Zararı) Mutabakatı İle İlgili Düzeltmeler		578,656	698,146
Amortisman ve İtfa Gideri ile İlgili Düzeltmeler	15-16-17	1,544,630	1,325,861
Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler			
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar (İptali) ile İlgili Düzeltmeler</i>	19-24	95,124	(221,017)
<i>Diğer Karşılıklar (İptalleri) ile İlgili Düzeltmeler</i>	19	(3,533)	38,656
Faiz (Gelirleri) ve Giderleri İle İlgili Düzeltmeler			
<i>Vadeli Alımlardan Kaynaklanan Ertelenmiş Finansman Gideri</i>	8-25	234,477	(575,007)
<i>Vadeli Satışlardan Kaynaklanan Kazanılmamış Finansman Geliri</i>	8-25	(553,812)	245,364
Vergi (Geliri) Gideri İle İlgili Düzeltmeler	28	(738,230)	(115,711)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler		(3,129,602)	(1,926,193)
Finansal Yatırımlardaki Azalış (Artış)	6	37,831	(1,734,719)
Ticari Alacaklardaki Azalış (Artış) ile İlgili Düzeltmeler			
<i>İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklardaki Azalış (Artış)</i>	7-8	(453,551)	(469,611)
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklardaki Azalış (Artış)</i>	8	(3,577,185)	12,026
Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Azalış (Artış) ile İlgili Düzeltmeler			
<i>İlişkili Taraflardan Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Azalış (Artış)</i>	7-10-12	(208,583)	103,681
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Azalış (Artış)</i>	10-12	(137,866)	429,687
Stoklardaki Azalışlar (Artışlar) İle İlgili Düzeltmeler	11	2,398,546	201,116
Peşin Ödenmiş Giderlerdeki Azalış (Artış)	7-14	419,228	1,020,614
Ticari Borçlardaki Artış (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler			
<i>İlişkili Taraflara Ticari Borçlardaki Artış (Azalış)</i>	7	-	-
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlardaki Artış (Azalış)</i>	7-8	(1,294,366)	(746,202)
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlardaki Artış (Azalış)</i>	20	(36,871)	(76,016)
Faaliyetler ile İlgili Diğer Borçlardaki Artış (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler			
<i>İlişkili Taraflara Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Artış (Azalış)</i>		-	-
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Artış (Azalış)</i>	7-10	(356,290)	296,281
Ertelenmiş Gelirlerdeki Artış (Azalış)	14	79,505	35,166
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Diğer Artış/Azalışla İlgili Düzeltmeler		-	(998,216)
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		1,405,256	2,859,651
YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI		(180,593)	(2,803,737)
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri			
<i>Maddi Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri</i>	16	184,574	64,765
<i>Maddi Olmayan Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri</i>	17	2,802	-
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları			
<i>Maddi Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları</i>	16	(318,643)	(1,748,558)
<i>Maddi Olmayan Duran Varlık Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları</i>	17	(13,576)	(674,944)
Yatırım Amaçlı Gayrimenkul Satımından Kaynaklanan Nakit Girişleri		-	-
Yatırım Amaçlı Gayrimenkul Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları		(35,750)	(445,000)
FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		108,607	(2,001,406)
Payların Geri Alım İşlemleri Nedeniyle Meydana Gelen Artış/Azalış		158,349	-
Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Girişleri			
<i>Kredilerden Nakit Girişleri</i>	9	17,528	-
Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Çıkışları			
<i>Kredilerden Nakit Çıkışları</i>	9	-	(2,001,406)
Diğer Nakit Girişleri (Çıkışları)		(67,270)	-
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN			
ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ/AZALIŞ		1,333,270	(1,945,492)
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ/AZALIŞ		1,333,270	(1,945,492)
DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		5	13,790,295
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		5	15,123,565

Ekli notlar bu tabloların ayrılmaz parçasıdır.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - ŞİRKET'İN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

RTA Laboratuvarları Biyolojik Ürünler İlaç ve Makine Sanayi Ticaret Anonim Şirketi ("Ana Ortaklık Şirket, Şirket") ve Bağlı Ortaklığı ("Grup"), konsolide finansal tablo dipnotlarında "Grup" olarak ifade edileceklerdir. Ana Ortaklık Şirket ve konsolidasyona dahil edilen diğer Şirket'in faaliyetlerine ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

RTA Laboratuvarları Biyolojik Ürünler İlaç ve Makine Sanayi Ticaret A. Ş. (RTA)

RTA Laboratuvarları Biyolojik Ürünler İlaç ve Makine Sanayi Ticaret Limited Şirketi ünvanı ile 13 Mayıs 1996 tarihinde, insan ve hayvan sağlığında kullanılan her türlü aşı, serum, antijen, mikrobiyolojik test kitleri ve genetik ürünler gibi biyolojik ürünler ile kimyasal maddelerin imalat, ihracat ve ticareti konularında faaliyet göstermek üzere kurulmuştur.

Şirket'in kanuni merkezi, GEPOSB İnönü Mah. Balçık Köyü Yolu Üzeri GEPOSB İçi Cumhuriyet Cad. No:3 Gebze Kocaeli'dir.

Şirket'in, 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla personel sayısı 66 kişidir. (31 Aralık 2016: 56). Şirket'in, 01 Ocak - 31 Aralık 2017 dönemine ilişkin ortalama personel sayısı 69 kişidir. (01 Ocak - 31 Aralık 2016: 60).

Şirket'in 31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarıyla ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	Tutar TL	(%) Pay	Tutar TL	(%) Pay
Reşat Ultav	5,200,000	%22.03	1,300,000	%22.03
Ali Taş	3,200,000	%14.00	1,300,000	%22.03
Mehmet Tayyip Türkaslan	5,200,000	%22.03	1,300,000	%22.03
Halka açık kısım	10,000,000	%42.37	2,000,000	%33.91
	23,600,000	%100.00	5,900,000	%100.00

Sacem Hayat Teknolojileri Üretim Satış Pazarlama A.Ş. (Sacem)

Sacem Hayat Teknolojileri Üretim Satış Pazarlama A.Ş.'nin ana faaliyet konusu, kimya, biyoloji, moleküler biyoloji, biyoteknoloji, gıda, ilaç ve sağlık sektörlerine ürün ve hizmet sağlamaktır.

Şirket'in, 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla personel sayısı 12 kişidir. (31 Aralık 2016: 21). Şirket'in, 01 Ocak - 31 Aralık 2017 dönemine ilişkin ortalama personel sayısı 16 kişidir. (01 Ocak - 31 Aralık 2016: 19).

RTA Laboratuvarları Biyolojik Ürünler İlaç ve Makine Sanayi Ticaret Anonim Şirketi, 29 Ağustos 2014 tarihinde Sacem Hayat Teknolojileri Üretim Satış Pazarlama Anonim Şirketi'nin hisselerinin % 53.3'lük kısmını satın almış ve bu tarihten itibaren tam konsolidasyona dahil edilmiştir.

Şirket'in kanuni merkezi, GEPOSB İnönü Mah. Balçık Köyü Yolu Üzeri GEPOSB İçi Cumhuriyet Cad. No:3 Gebze Kocaeli'dir.

Şirket'in 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	Tutar TL	(%) Pay	Tutar TL	(%) Pay
Emrah Kılıç	666,667	%26.67	666,667	%26.67
Sadık Kılıç	373,333	%14.93	373,333	%14.93
Ferhat Kılıç	126,667	%5.07	126,667	%5.07
RTA Laboratuvarları	1,333,333	%53.33	1,333,333	%53.33
Sermaye	2,500,000	%100.00	2,500,000	%100.00

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.a. Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Uygunluk Beyanı

Grup, yasal muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planını esas almaktadır. Finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin dışında, tarihi maliyet esaslı baz alınarak Türk Lirası ("TL") olarak hazırlanmıştır. Finansal tablolar, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara TMS/TFRS uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir. Özkaynak kalemlerinden, ödenmiş sermaye, paylara ilişkin primler ve kardan ayrılmış kısıtlanmış yedekler muhasebe kayıtlarındaki tutarları üzerinden gösterilmiştir.

Finansal Tabloların Hazırlanış Şekli

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları'na (TMS) uygun olarak hazırlanmıştır. TMS; Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumlardan oluşmaktadır.

Grup'un ilişikteki konsolide finansal tabloları SPK'nın 07 Haziran 2013 tarihli "Finansal Tablo ve Dipnot Formatları Hakkında Duyuru" suna uygun olarak hazırlanmıştır. Ayrıca ilişikteki finansal tablolar KGK tarafından 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ("KHK") 9'uncu maddesinin (b) bendine dayanılarak geliştirilen 2 Haziran 2016 tarihli ve 30 sayılı Kurul kararıyla onaylanan 2016 TMS Taksonomisi'ne uygun olarak sunulmuştur.

Konsolidasyon Esasları

Grup'un doğrudan veya dolaylı olarak, %50 veya daha fazla hissesine sahip olduğu veya %50 üzerinde oy hakkı sahibi olduğu veya faaliyetleri üzerinde kontrol hakkına sahip olduğu şirketler "tam konsolidasyon yöntemi"ne tabi tutulmuştur. Ana Ortaklık Şirket kendi yararına mali ve idari politikaları belirleme hakkına sahipse kontrol söz konusu olmaktadır.

Tam Konsolidasyon Yöntemi:

Tam konsolidasyon yönteminde uygulanan esaslar aşağıdaki gibidir:

- Konsolidasyona dahil edilen şirketlerin uyguladıkları muhasebe politikaları Ana Ortaklık Grup'un muhasebe politikalarına uygun hale getirilmiştir.
- Ana Ortaklık Şirketi'nin konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklığın özkaynaklarında sahip olduğu payların elde etme maliyeti, bu payların bağlı ortaklığın Ana Ortaklık Grup'un muhasebe politikalarına uygun hale getirilmiş bilançosunun özkaynaklarında temsil ettiği değerden mahsup edilmiştir.
- Ana Ortaklık Şirket ile bağlı ortaklıkların ödenmiş sermayesi ve satın alma tarihindeki öz sermayeleri dışındaki bilanço kalemleri toplanmış ve yapılan toplama işleminde, konsolidasyon yöntemine tabi ortaklıkların birbirlerinden olan alacak ve borçları karşılıklı indirilmiştir.
- Konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklıkların ödenmiş/çıkarılmış sermaye dahil bütün öz sermaye hesap grubu kalemlerinden, ana ortaklık ve bağlı ortaklıklar dışı paylara isabet eden tutarlar indirilmiş ve konsolide bilançoda "Azınlık Payları" hesabında gösterilmiştir.
- Konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklıkların sahip olduğu Ana Ortaklık Şirket'e ait hisse senetleri Ana Ortaklık Grup'un sermayesi ile karşılıklı indirilmiştir.
- Ana Ortaklık Şirket ile bağlı ortaklıkların gelir tablosu kalemleri ayrı ayrı toplanmış ve birbirleriyle olan işlemleri nedeniyle oluşmuş gelir ve gider kalemleri ilgili hesaplarla karşılıklı mahsup edilmiştir. Hesap dönemi içinde elde edilen bağlı ortaklıklar için gelir tablosu kalemlerinin toplanmasında bağlı ortaklığın elde edildiği tarihten sonra gerçekleşenler dikkate alınmıştır.

Konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklıkların net dönem kar veya zararlarından konsolidasyon yöntemine tabi ortaklıklar dışındaki paylara isabet eden kısım "Kontrol Gücü Olmayan Paylar" hesabında gösterilmiştir.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Finansal Tabloların Onaylanması

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından 12 Mart 2018 tarihinde onaylanmış ve yayınlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul'un finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

Para Ölçüm Birimi ve Raporlama Birimi

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla Grup'un fonksiyonel ve raporlama para birimi geçmiş dönemlerle karşılaştırmalı TL olarak sunulmuştur.

Netleştirme / Mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyetli olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin birbirini takip ettiği durumlarda net olarak gösterilmiştir.

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tabloların Düzeltilmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un cari dönem konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır.

Kar zararı değiştirmeyen geçmiş dönem konsolide finansal tablolarında yapılan sınıflamalar

Grup'un 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren hesap dönemine ait kar/zarar tablosunda yapılan sınıflamaları aşağıdaki gibidir:

- Esas faaliyetlerden genel yönetim giderleri hesabı içerisinde muhasebeleştirilen 1,034,290 TL'lik gider pazarlama giderleri içerisine sınıflanmıştır.

2.b. Muhasebe Politikalarında Değişiklikler

Bir işletme muhasebe politikalarını ancak aşağıdaki hallerde değiştirebilir;

- Bir standart veya yorum tarafından gerekli kılınıyorsa veya
- İşletmenin finansal durumu, performansı veya nakit akışları üzerindeki işlemlerin ve olayların etkilerinin finansal tablolarda daha uygun ve güvenilir bir şekilde sunulmasını sağlayacak nitelikte ise.

Finansal tablo kullanıcıları, işletmenin finansal durumu, performansı ve nakit akışındaki eğilimleri belirleyebilmek amacıyla işletmenin zaman içindeki finansal tablolarını karşılaştırabilme olanağına sahip olmalıdır. Bu nedenle, bir muhasebe politikasındaki değişiklik yukarıdaki paragrafta belirtilen durumlardan birini karşılamadığı sürece, her ara dönemde ve her hesap döneminde aynı muhasebe politikaları uygulanmalıdır.

2.c. Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

İlişikteki mali tabloların Sermaye Piyasası Muhasebe Standartları ile uyumlu bir şekilde hazırlanması Yönetim tarafından hazırlanmış mali tablolarda yer alan bazı aktif ve pasiflerin taşıdıkları değerler, muhtemel mükellefiyetlerle ilgili verilen açıklamalar ile raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarına ilişkin olarak bazı tahminler yapılmasını gerektirmektedir. Gerçekleşen tutarlar tahminlerden farklılıklar içerebilir. Bu tahminler düzenli aralıklarla gözden geçirilmekte ve bilindikleri dönemler itibarıyla gelir tablosunda raporlanmaktadır.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

2.d. Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Finansal Tabloların Düzeltilmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un cari dönem finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır.

2.e. Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait özet konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

TMS 7 “Nakit akış tabloları”ndaki değişiklikler;

1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler finansal tablo okuyucularının finansman faaliyetlerinden kaynaklanan yükümlülük değişikliklerini değerlendirebilmelerine imkan veren ek açıklamalar getirmiştir. Değişiklikler UMSK'nın ‘açıklama inisiyatifi’ projesinin bir parçası olarak finansal tablo açıklamalarının nasıl geliştirilebileceğine dair çıkarılmıştır.

TMS 12 “Gelir vergileri”ndeki değişiklikler;

1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Gerçekleşmemiş zararlar üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesine ilişkin bu değişiklikler, gerçeğe uygun değerden ölçülen borçlanma araçları üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi varlığının nasıl muhasebeleştirileceğini açıklamaktadır.

2014 - 2016 dönemi yıllık iyileştirmeler:

TFRS 12 “Diğer işletmelerdeki paylara ilişkin açıklamalar”,

standardın kapsamına ilişkin bir netleştirme yapılmıştır. 1 Ocak 2017 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinden itibaren geriye dönük olarak uygulanacaktır.

30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler

TFRS 2 “Hisse bazlı ödemeler”deki değişiklikler;

1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Değişiklik nakde dayalı hisse bazlı ödemelerin ölçüm esaslarını ve bir ödüllendirmeyi nakde dayalıdan özkaynağa dayalıya çeviren değişikliklerin nasıl muhasebeleştirileceğini açıklamaktadır. Bu değişiklik aynı zamanda bir işverenin çalışanının hisse bazlı ödemesine ilişkin bir miktarı kesmek ve bunu vergi dairesine ödemekle yükümlü olduğu durumlarda, TFRS 2'nin esaslarına bir istisna getirerek, bu ödül sanki tamamen özkaynağa dayalıymışçasına işlem görmesini gerektirmektedir.

TFRS 9, “Finansal araçlar”;

1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart TMS 39'un yerini almaktadır. Finansal varlıklar ve yükümlülüklerin sınıflandırması ve ölçülmesi ile ilgili zorunlulukları ve aynı zamanda şu anda kullanılmakta olan, gerçekleşen değer düşüklüğü zararı modelinin yerini alacak olan beklenen kredi riski modelini de içermektedir.

TFRS 15 “Müşteri sözleşmelerinden hasılat”;

1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Amerika'da Kabul Görmüş Muhasebe Standartları ile yapılan uyum çalışması sonucu ortaya çıkan yeni standart hasılatın finansal raporlamasını ve finansal tabloların toplam gelirlerinin dünya çapında karşılaştırılabilir olmasını sağlamayı amaçlamıştır.

RTA LABORATUVARLARI BİYolojİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

TFRS 15 “Müşteri sözleşmelerinden hasılat”daki değişiklikler;

1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişikliklerle edim (performans) yükümlülüklerini belirleyen uygulama rehberliğine, fikri mülkiyet lisanslarının muhasebesine ve işletmenin asıl midir yoksa aracı mıdır değerlendirmesine (net hasılat sunumuna karşın brüt hasılat sunumu) ilişkin açıklamaları içermektedir. Uygulama rehberliğindeki bu alanların her biri için yeni ve değiştirilmiş açıklayıcı örnekler eklenmiştir. UMSK, aynı zamanda yeni hasılat standardına geçiş ile ilgili ek pratik tedbirler dahil etmiştir.

TFRS 16 “Kiralama işlemleri”;

1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TFRS 15, ‘Müşteri sözleşmelerinden hasılat’ standardı ile birlikte erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu yeni standart mevcut TMS 17 rehberliğinin yerini alır ve özellikle kiralayanlar açısından muhasebesinde geniş kapsamlı bir değişiklik yapar. Şu anki TMS 17 kurallarına göre kiralayanlar bir kiralama işlemine taraf olduklarında bu işlem için finansal kiralama (bilanço içi) ya da faaliyet kiralaması (bilanço dışı) ayrımı yapmak zorundalar. Fakat TFRS 16’ya göre artık kiralayanlar neredeyse tüm kiralama sözleşmeleri için gelecekte ödeyecekleri kiralama yükümlülüklerini ve buna karşılık olarak da bir ‘varlık kullanım hakkı’nı bilançolarına yazmak zorunda olacaklardır. UMSK kısa dönemli kiralama işlemleri ve düşük değerli varlıklar için bir istisna öngörmüştür, fakat bu istisna sadece kiraya verenler açısından uygulanabilir. Kiraya verenler için muhasebe neredeyse aynı kalmaktadır.

Ancak UMSK’nın kiralama işlemlerinin tanımını değiştirmesinden ötürü (sözleşmelerdeki içeriklerin birleştirilmesi ya da ayrıştırılmasındaki rehberliği değiştirdiği gibi) kiraya verenler de bu yeni standarttan etkilenenlerdir. En azından yeni muhasebe modelinin kiraya verenler ve kiralayanlar arasında pazarlıklara neden olacağı beklenmektedir. TFRS 16’ya göre bir sözleşme belirli bir süre için belirli bir tutar karşılığında bir varlığın kullanım hakkını ve o varlığı kontrol etme hakkını içeriyorsa o sözleşme bir kiralama sözleşmesidir ya da kiralama işlemi içermektedir.

TFRS 4 “Sigorta Sözleşmeleri”ndeki değişiklikler;

1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TFRS 4’de yapılan değişiklik sigorta şirketleri için ‘örtülü yaklaşım (overlay approach)’ ve ‘erteleme yaklaşımı (deferral approach)’ olarak iki farklı yaklaşım sunmaktadır.

Buna göre:

- Sigorta sözleşmeleri tanzim eden tüm şirketlere yeni sigorta sözleşmeleri standardı yayımlanmadan önce TFRS 9 uygulandığında ortaya çıkabilecek olan dalgalanmayı kar veya zararda muhasebele ştirmek yerine diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirme seçeneğini sağlayacaktır ve
- Faaliyetleri ağırlıklı olarak sigorta ile bağlantılı olan şirketlere isteğe bağlı olarak 2021 yılına kadar geçici olarak TFRS 9’u uygulama muafiyeti getirecektir. TFRS 9 uygulamayı erteleyen işletmeler hali hazırda var olan TMS 39 ‘Finansal Araçlar’ standardını uygulamaya devam edeceklerdir.

TMS 40, “Yatırım amaçlı gayrimenkuller” standardındaki değişiklikler;

1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin sınıflandırılmasına ilişkin yapılan bu değişiklikler, kullanım amacıyla değişiklik olması durumunda yatırım amaçlı gayrimenkullere ya da gayrimenkullerden yapılan sınıflandırmalarla ilgili netleştirme yapmaktadır. Bir gayrimenkulün kullanımının değişmesi durumunda bu gayrimenkulün ‘yatırım amaçlı gayrimenkul’ tanımlarına uyup uymadığının değerlendirilmesinin yapılması gerekmektedir. Bu değişim kanıtlarla desteklenmelidir.

2014 - 2016 dönemi yıllık iyileştirmeler;

TFRS 1, “Türkiye finansal raporlama standartlarının ilk uygulaması”;

TFRS 7, TMS 19, ve TFRS 10 standartlarının ilk kez uygulama aşamasında kısa dönemli istisnalarının 1 Ocak 2018’den itibaren geçerli olarak kaldırılmıştır.

TMS 28 “İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar”;

1 Ocak 2018’den itibaren geçerli olarak bir iştirak ya da iş ortaklığının gerçeğe uygun değerden ölçülmesine ilişkin değişiklik.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

TFRS Yorum 22, “Yabancı para cinsinden yapılan işlemler ve avanslar ödemeleri”,

1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum yabancı para cinsinden yapılan işlemler ya da bu tür işlemlerin bir parçası olarak yapılan ödemelerin yabancı bir para cinsinden yapılması ya da fiyatlanması konusunu ele almaktadır. Bu yorum tek bir ödemenin yapılması/alınması durumunda ve birden fazla ödemenin yapıldığı/alındığı durumlara rehberlik etmektedir. Bu rehberliğin amacı uygulamadaki çeşitliliği azaltmaktadır.

TFRS 17 “Sigorta Sözleşmeleri”,

1 Ocak 2021 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4’ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir.

TFRS Yorum 23 “Vergi uygulamalarındaki belirsizlikler”,

1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum TMS 12 Gelir Vergileri standardının uygulamalarındaki bazı belirsizliklere açıklık getirmektedir. UFRS Yorum Komitesi daha önce vergi uygulamalarında bir belirsizlik olduğu zaman bu belirsizliğin TMS 12’ye göre değil TMS 37 ‘Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar’ standardının uygulanması gerektiğini açıklığa kavuşturmuştu.

TFRS Yorum 23,

ise gelir vergilerinde belirsizlikler olduğu durumlarda ertelenmiş vergi hesaplamasının nasıl ölçüleceği ve muhasebeleştirileceği ile ilgili açıklama getirmektedir. Vergi uygulaması belirsizliği, bir şirket tarafından yapılan bir vergi uygulamasının vergi otoritesince kabul edilir olup olmadığının bilinmediği durumlarda ortaya çıkar. Örneğin, özellikle bir giderin indirim olarak kabul edilmesi ya da iade alınabilir vergi hesaplamasına belirli bir kalemin dahil edilip edilmemesiyle ilgili vergi kanunda belirsiz olması gibi. TFRS Yorum 23 bir kalemin vergi uygulamalarının belirsiz olduğu; vergilendirilebilir gelir, gider, varlık ya da yükümlülüğün vergiye esas tutarları, vergi gideri, alacağı ve vergi oranları da dahil olmak üzere her durumda geçerlidir

Grup, yukarıda yer alan değişikliklerin operasyonlarına olan etkilerini değerlendirip, geçerlilik tarihinden itibaren uygulayacaktır.

2.f. Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

Nakit ve Nakit Benzerleri

Nakit ve nakit benzeri değerler kasadaki nakdi ve bankalardaki mevduatı içermektedir. Nakit ve nakit eşdeğeri elde etme maliyetleri ve tahakkuk etmiş faizlerinin toplamı ile gösterilmiştir.

Finansal Yatırımlar:

Finansal varlık ve borçların başlangıçtaki ölçümleri

Finansal bir varlık veya borç ilk muhasebeleştirilmesi sırasında gerçeğe uygun değerinden ölçülür. Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılmayan finansal varlık veya finansal borçların ilk muhasebeleştirilmesi sırasında, ilgili finansal varlığın edinimi veya finansal borcun yüklenimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de söz konusu gerçeğe uygun değere ilave edilir.

İşletmenin sonraki ölçümünde maliyeti veya itfa edilmiş maliyetinden ölçülen bir varlık için teslim tarihi muhasebesini uygulaması durumunda, söz konusu varlık, başlangıçta işlem tarihindeki gerçeğe uygun değerinden muhasebeleştirilir.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Finansal varlıkların sonraki ölçümleri

Bir işletme, ilk muhasebeleştirme işleminin ardından, varlık niteliğindeki türev ürünler de dahil olmak üzere finansal varlıkları, gerçeğe uygun değerlerinden, satış veya diğer türden elden çıkarmalarda oluşabilecek işlem maliyetlerini düşmeksizin ölçer. Aşağıdaki finansal varlıklar bu hükümden müstesnadır:

- (i) Etkin faiz yöntemiyle hesaplanan itfa edilmiş maliyetinden ölçülmesi gereken kredi ve alacaklar,
- (ii) Etkin faiz yöntemiyle hesaplanan itfa edilmiş maliyetinden ölçülmesi gereken vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar ve
- (iii) Aktif bir piyasada kayıtlı bir fiyatı bulunmayan ve gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde ölçülemeyen özkaynağa dayalı finansal araçlar ile aktif bir piyasada kayıtlı bir fiyatı bulunmayan söz konusu özkaynağa dayalı finansal araçlara bağlı olan ve bunların teslim edilmesiyle ödenmesi gereken türev ürünlere yapılan yatırımlar. Söz edilen finansal varlıklar maliyetlerinden ölçülür.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık ve finansal borçlar:

Alım satım amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılmıştır. Bir finansal varlık veya finansal borç, aşağıdaki durumlarda alım satım amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılır:

- (i) Esas itibarıyla, yakın bir tarihte satılmak veya geri satın alınmak amacıyla edinilmiş veya yüklenilmiştir.
- (ii) Birlikte yönetilen ve son zamanlarda kısa dönemde kar etme konusunda belirgin bir eğilimi bulunduğu yönünde delil bulunan belirli finansal araçlardan oluşan bir portföyün parçasıdır veya
- (iii) Bir türev üründür. (finansal teminat sözleşmesi olan veya etkin bir finansal riskten korunma aracı olan türev ürünler hariç)

Vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar:

İşletmenin vadeye kadar elde tutma niyet ve imkanının bulunduğu, sabit veya belirlenebilir nitelikte ödemeler içeren ve sabit bir vadesi bulunan, aşağıdakiler dışında kalan türev olmayan finansal varlıklardır.

- (i) İşletmenin ilk muhasebeleştirme sırasında gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan olarak sınıfladığı finansal varlıklar;
- (ii) İşletmenin satılmaya hazır olarak tanımladığı finansal varlıklar; ve
- (iii) Kredi ve alacak tanımına giren finansal varlıklar.

Satılmaya hazır finansal varlıklar:

Satılmaya hazır olarak tanımlanan veya kredi ve alacak, vadeye kadar elde tutulacak yatırım veya gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık olarak sınıflanmayan türev olmayan finansal varlıklardır.

Aktif bir piyasası olmadığı için maliyetle değerlendirilecek finansal varlıklar:

Gerçeğe uygun değerinin güvenilir bir biçimde tespit edilememesi nedeniyle gerçeğe uygun değerinden gösterilemeyen borsaya kayıtlı olmayan özkaynağa dayalı finansal araçlara veya bu tür özkaynağa dayalı finansal araçlara bağlı olan ve bunların teslim edilmesi suretiyle ödenmesi gereken türev varlıklara ilişkin değer düşüklüğü zararının oluştuğuna yönelik tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda, ilgili değer düşüklüğü zararının tutarı, gelecekte beklenen nakit akışlarının benzer bir finansal varlık için geçerli olan cari piyasa getiri oranına göre iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak ölçülür. Bu tür değer düşüklüğü zararları iptal edilmez.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Hisse senetleri

Hisse senetleri İstanbul Borsası'nda işlem gören hisse senetlerinden oluşuyorsa ilgili hisse senedinin, bilanço tarihinde borsada oluşan değeri kapanış fiyatı üzerinden, borsada işlem görmüyorsa ilgili hisse senedinin değeri elde etme maliyeti ile gösterilmiştir. Ters repo konusu finansal varlıklar karşılığı verilen fonlar mali tablolarla ters repo alacakları olarak menkul kıymetler hesabı altında muhasebeleştirilir. Söz konusu ters repo anlaşmaları ile belirlenen alış ve geri satış fiyatları arasındaki farkın döneme isabet eden kısmı için "iç iskonto oranı" yöntemine göre gelir reeskontu hesaplanır ve ters repoların maliyetine eklenmesi suretiyle muhasebeleştirilir.

Bağlı menkul kıymetler

Ana Ortaklık Şirket'in %20'nin altında oy hakkına sahip olduğu veya %20'nin üzerinde oy hakkına sahip olmakla birlikte önemli bir etkiye sahip olmadığı finansal varlıkların ve konsolide mali tablolar açısından önemlilik teşkil etmediğinden konsolidasyona dahil edilmeyen Bağlı Ortaklıklar'ın veya Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar'ın borsaya kayıtlı herhangi bir makul değerinin olmadığı, makul değer hesaplanmasında kullanılan diğer yöntemlerin uygun olmaması nedeniyle makul değer güvenilir bir şekilde ölçülemediği finansal varlığın kayıtlı değeri elde etme maliyeti tutarından varsa, değer düşüklüğü karşılığının çıkarılması suretiyle değerlendirilir.

Ödenmiş Sermaye

Adi hisse senetleri özkaynaklarda sınıflandırılırlar. Yeni hisse senedi ve opsiyon ihracıyla ilişkili maliyetler, vergi etkisi indirilmiş olarak tahsil edilen tutardan düşülerek özkaynaklarda gösterilirler.

Paylara İlişkin Primler / İskontolar

Paylara ilişkin primler, hisse senedi ihraç primlerinden oluşmaktadır. Hisse senedi ihraç primi, Grup'un elinde bulunan bağlı ortaklık ya da özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların ile kendine ait hisselerinin nominal bedelinden daha yüksek bir fiyat üzerinden satılması neticesinde oluşan farkı ya da Grup'un iktisap ettiği Şirketler ile ilgili çıkarmış olduğu hisselerin nominal değer ile gerçeğe uygun değerleri arasındaki farkı temsil eder.

Geri Alınmış Paylar

Grup'un, özkaynağına dayalı finansal araçlarını yeniden edinmesi durumunda, bu alımlara ilişkin alım bedelleri ("işletmenin geri satın alınan kendi hisseleri") özkaynaktan düşülür. Grup'un özkaynağına dayalı finansal araçlarının alışından, satışından, ihracından ya da iptalinden dolayı kar veya zarara herhangi bir kazanç ya da kayıp yansıtılmaz.

Finansal Borçlar

Faiz karşılığı alınan banka kredileri, alış maliyeti düşüldükten sonra alınan net tutar esasından kayıtlara yansıtılmaktadır. İtfa sürecinde veya yükümlülüklerin kayda alınması sırasında ortaya çıkan gelir veya giderler, gelir tablosu ile ilişkilendirilir. Finansman giderleri, ortaya çıktıkları dönemde vadelerinin gelmemesi durumunda da tahakkuk esasından muhasebeleştirilmekte ve kredilerde sınıflandırılmaktadır.

Alacaklar ve Borçlar

Grup tarafından bir alıcıya ürün veya hizmet sağlanması veya bir satıcıdan ürün veya hizmet alınması sonucunda oluşan ticari alacaklar ve ticari borçlar ertelenmiş finansman gelirlerden ve giderlerinden netleştirilmiş olarak gösterilirler. Ertelenmiş finansman gelirlerinin ve giderlerinin netleştirilmesi sonrası ticari alacaklar ve ticari borçlar, orijinal fatura değerinden kayda alınan alacakların ve borçların izleyen dönemlerde elde edilecek tutarlarının etkin faiz yöntemi ile iskonto edilmesi ile hesaplanır. Belirlenmiş faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar, orijinal etkin faiz oranının etkisinin çok büyük olmaması durumunda, fatura değerleri üzerinden gösterilmiştir.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Yatırımla ilgili kredinin henüz harcanmamış kısmının geçici süre ile finansal yatırımlarda değerlendirilmesiyle elde edilen finansal yatırım geliri aktifleştirmeye uygun borçlanma maliyetlerinden mahsup edilir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemlerde gelir tablosuna kaydedilmektedir.

Şüpheli Alacaklar Karşılığı

Grup, tahsil imkanının kalmadığına dair objektif bir bulgu olduğu takdirde ilgili ticari alacaklar için şüpheli alacak karşılığı ayırmaktadır. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, oluşan ticari alacağın orjinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir.

Şüpheli alacak tutarına karşılık ayrılmasını takiben, şüpheli alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan şüpheli alacak karşılığından düşülerek diğer gelirlere kaydedilir.

Stoklar

Stokların değerlemesinde elde etme maliyeti ve net gerçekleşebilir değerın düşük olanı esas alınmıştır. Maliyetin içine, her stok kaleminin bulunduğu yere ve duruma getirilmesi sırasında oluşan bütün harcamalar dahil edilmiştir.

Net gerçekleşebilir değer, tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyetleri ve satışın gerçekleştirilmesi için gerekli tahmini maliyetler düşülerek bulunan tutardır.

Maddi Duran Varlıklar ve İlgili Amortismanlar

Maddi duran varlıklar, elde etme maliyetinden birikmiş amortismanın düşülmesi ile gösterilmektedir. Amortisman tabi tutulan varlıklar, maliyet tutarları üzerinden tahmini ekonomik ömürlerine dayanan oranlarla doğrusal amortisman yöntemine göre aktive girdikleri tarih dikkate alınarak kıst amortisman tabi tutulmaktadır. Arsa, faydalı ömrünün sınırsız kabul edilmesinden dolayı amortisman tabi tutulmamaktadır.

Maddi duran varlıklar olası bir değer düşüklüğünün tespiti amacıyla incelenir ve bu inceleme sonunda maddi duran varlığın kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerinden fazla ise, karşılık ayrılmak suretiyle kayıtlı değeri geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer, ilgili maddi duran varlığın mevcut kullanımından gelecek net nakit akımları ile net satış fiyatından yüksek olanı olarak kabul edilir.

Maddi duran varlıkların, tahmin edilen faydalı ömürlerini gösteren amortisman yılları aşağıdaki gibidir:

Binalar	50
Makine, tesis ve cihazlar	10
Taşıt araçları	10
Döşeme ve demirbaşlar	10
Özel maliyetler	Kira süresi -5

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, iktisap edilmiş kullanım haklarını, bilgi sistemlerini, araştırma ve geliştirme giderlerini ve diğer tanımlanabilir hakları içermektedir. Maddi olmayan duran varlıklar 5 yılı geçmeyen tahmini faydalı ömürleri boyunca doğrusal olarak kıst esasına göre itfa edilirler.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Maddi olmayan duran varlıkları için tahmin edilen faydalı ömürler 5 yıldır.

Araştırmadan (veya işletme içi bir projenin araştırma safhasından) kaynaklanan herhangi bir varlık, maddi olmayan duran varlık muhasebeleştirilmez. Araştırma (veya işletme içi bir projenin araştırma safhası) harcamaları gerçekleştiğinde gider olarak muhasebeleştirilir, geliştirmeden (veya işletme bünyesinde yürütülen bir projenin geliştirme safhasından) kaynaklanan varlıklar maddi olmayan duran varlık olarak muhasebeleştirilir:

Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılmak veya idari maksatlarla veya işlerin normal seyri esnasında satılmak yerine, kira elde etmek veya sermaye kazancı elde etmek amacıyla veya her ikisi için elde tutulan araziler ve binalar “yatırım amaçlı gayrimenkuller” olarak sınıflandırılır. Rayiç bedel neticesinde oluşan makul değer kazançları yatırım amaçlı gayrimenkulün elde edildiği tarihlerde yatırım faaliyetlerinden gelirler içerisinde “Makul değer artış kazançları” altında takip edilmektedir.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller olası bir değer düşüklüğünün tespiti amacıyla incelenir ve bu inceleme sonunda yatırım amaçlı gayrimenkullerin kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerinden fazla ise, karşılık ayrılmak suretiyle geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer, ilgili yatırım amaçlı gayrimenkulün mevcut kullanımından gelecek net nakit akımları ile net satış fiyatından yüksek olanı olarak kabul edilir.

Finansal Kiralama İşlemleri

Grup, finansal kiralama yoluyla edinmiş olduğu sabit kıymetleri, bilançoda kira başlangıç tarihindeki rayiç değeri ya da daha düşükse minimum kira ödemelerinin bilanço tarihindeki bugünkü değeri üzerinden yansıtmaktadır (mali tablolarda ilgili maddi duran varlık kalemlerine dahil edilmiştir). Minimum kira ödemelerinin bugünkü değeri hesaplanırken, finansal kiralama işleminde geçerli olan oran pratik olarak tespit edilebiliyorsa o değer, aksi takdirde, borçlanma faiz oranı iskonto faktörü olarak kullanılmaktadır. Finansal kiralama işlemine konu olan sabit kıymetin iktisap aşamasında katlanılan masraflar maliyete dahil edilir. Finansal kiralama işleminden kaynaklanan yükümlülük, ödenecek faiz ve anapara borcu olarak ayrıştırılmıştır. Faiz giderleri, sabit faiz oranı üzerinden hesaplanarak ilgili dönemin hesaplarına dahil edilmiştir.

Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Çeşitli olay ve durumlar karşısında duran varlıkların taşınan değerleri gerçekleşebilir/gelecekte o aktiften elde edilebilecek değerlerinin altına düştüğü tespit edilmesi halinde maddi ve gayri maddi sabit kıymetler değer kaybı açısından teste tabi tutulmaktadır. Maddi ve gayri maddi sabit kıymetin defter değerinin gerçekleşebilir veya o varlığın iktisabından ilerde elde edilebilecek değerinin üstünde kalması halinde duran varlık değer düşüklüğü karşılığı ayrılmaktadır.

Çalışanlara Sağlanan Faydalar/Kıdem Tazminatları

- **Kıdem Tazminatı Yükümlülüğü**

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, en az bir yıl hizmet verdikten sonra emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Bu yükümlülük çalışılan her yıl için, 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, azami 4,732 TL (31 Aralık 2016: 4,297) olmak üzere, 30 günlük toplam brüt ücret ve diğer haklar esas alınarak hesaplanmaktadır.

Grup, ilişikteki mali tablolarda yer alan Kıdem Tazminatı karşılığını “Projeksiyon Metodu”nu kullanarak ve Grup’un personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihinde grubun borçlanma oranı ile iskonto etmiştir. Hesaplanan tüm kazançlar ve kayıplar gelir tablosuna yansıtılmıştır.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Bilanço gününde kullanılan temel varsayımlara ait oranlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Enflasyon Oranı:	%10.00	%8.00
Faiz Oranı:	%12.83	%11.68
İskonto Oranı:	%2.57	%3.41

• **Sosyal Sigortalar Primleri**

Grup, Sosyal Sigortalar Kurumu'na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Grup'un, bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk esasına göre ilgili dönemlere personel giderleri olarak yansıtılmaktadır.

Vergi

İlişikteki mali tablolarda, vergi gideri dönem cari vergi karşılığı ve ertelenmiş vergiden oluşmaktadır. Dönem faaliyet sonuçlarından doğacak kurumlar, gelir vergisine ilişkin yükümlülükler için bilanço tarihinde geçerli olan yasal vergi oranları çerçevesinde bir karşılık ayrılmıştır. Ertelenmiş vergi aktif ve pasifi muhasebe ve vergilendirmenin farklı muamelesi sonucu önemli zamanlama farklarından (ileride vergilendirilebilir zamanlama farkları) kaynaklanmakta ve "borçlanma" metodu kullanılarak cari vergi oranı üzerinden hesaplanmaktadır. Ertelenmiş vergi borçlanma metodu kullanılarak aktif ve pasiflerin raporlanan mali tablolarda taşıdıkları değerler ile vergi amaçlı hazırlanan yasal mali tablolardaki değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden muhasebeleştirilmektedir. Ertelenmiş vergi pasifi genellikle tüm vergilendirilebilir veya düşülebilir geçici farklar için mali tablolara alınmakta; ancak ertelenmiş vergi aktif indirilebilir geçici farkların mahsup edilebileceği vergilendirilebilir karların olmasının muhtemel olması durumunda muhasebeleştirilmektedir. Zamanlama farkları üzerinden ortaya çıkan net ertelenmiş vergi aktifleri, eldeki veriler ışığında gelecek yıllarda kullanılabileceğinin kesin olmadığı durumlarda, vergi indirimleri nispetinde azaltılmaktadır.

Muhasebe Tahminleri

Mali tabloların hazırlanması sırasında Yönetim'in, bilanço tarihi itibarıyla mali tablolarda yer alan varlıklar ve yükümlülüklerin bilanço değerlerini, bilanço dışı yükümlülüklerle ilişkin açıklamaları, dönem içerisinde oluşan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımlarda bulunması gerekmektedir. Gerçek sonuçlar, bu tahminlerden farklılık gösterebilmektedir.

Karşılıklar, Şarta Bağlı Yükümlülükler ve Şarta Bağlı Varlıklar

Karşılıklar

Karşılıklar geçmişteki olaylardan kaynaklanan olası bir yükümlülük olması (hukuki veya yapısal yükümlülük), bu yükümlülüğün gelecekte yerine getirilmesi için gerekli aktif kalemlerde bir azalışın muhtemelen söz konusu olması ve yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde saptanabilmesi durumunda tahakkuk ettirilmektedir. Tahakkuk ettirilen bu karşılıklar her bilanço döneminde gözden geçirilmekte ve cari tahminlerin yansıtılması amacıyla revize edilmektedir.

Şarta bağlı yükümlülükler ve şarta bağlı varlıklar

Taahhüt ve şarta bağlı yükümlülük doğuran işlemler, gerçekleşmesi gelecekte bir veya birden fazla olayın neticesine bağlı durumları ifade etmektedir. Dolayısıyla, bazı işlemler ileride doğması muhtemel zarar, risk veya belirsizlik taşımaları açısından bilanço dışı kalemler olarak tanınmıştır. Gelecekte gerçekleşmesi muhtemel mükellefiyetler veya oluşacak zararlar için bir tahmin yapılması durumunda bu yükümlülükler Grup için gider ve borç olarak kabul edilmektedir. Ancak gelecekte gerçekleşmesi muhtemel gözüken gelir ve karlar mali tablolarda yansıtılmaktadır.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Hasılat

Gelirler, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik yararların Grup'a akmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Net satışlar, mal satışlarından iade ve satış iskontolarının düşülmesi suretiyle bulunmuştur. Hasılatın büyük kısmı; insan ve hayvan sağlığına ilişkin ürünlerin satışından oluşmaktadır.

Malların satışı:

Malların satışından elde edilen gelir, aşağıdaki şartlar karşılandığında muhasebeleştirilir:

- Grup'un mülkiyetle ilgili tüm önemli riskleri ve kazanımları alıcıya devretmesi,
- Grup'un mülkiyetle ilişkilendirilen ve süregelen bir idari katılımının ve satılan mallar üzerinde etkin bir kontrolünün olmaması,
- Gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülmesi,
- İşlemle ilişkili olan ekonomik faydaların işletmeye akışının olası olması,
- İşlemden kaynaklanacak maliyetlerin güvenilir bir şekilde ölçülmesi.

Hizmet sunumu:

Hizmet sunumuna ilişkin bir işlemin sonucunun güvenilir biçimde tahmin edilebildiği durumlarda, işlemle ilgili hasılat işlemin bilanço tarihi itibarıyla tamamlanma düzeyi dikkate alınarak finansal tablolara yansıtılır. Aşağıdaki koşulların tamamının varlığı durumunda, işleme ilişkin sonuçların güvenilir biçimde tahmin edilebildiği kabul edilir:

- Hasılat tutarının güvenilir biçimde ölçülebilmesi,
- İşleme ilişkin ekonomik yararların işletme tarafından elde edileceğinin muhtemel olması,
- Bilanço tarihi itibarıyla işlemin tamamlanma düzeyinin güvenilir biçimde ölçülebilmesi ve
- İşlem için katılan maliyetler ile işlemin tamamlanması için gereken maliyetlerin güvenilir biçimde ölçülebilmesi.

Faiz geliri:

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Temettü ve diğer gelirler:

Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman kayda alınır.

Diğer gelirler, hizmetin verilmesi veya gelirle ilgili unsurların gerçekleşmesi, risk ve faydaların transferlerinin yapılmış olması, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup'a akmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin makul değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Yabancı Para Cinsinden Varlık ve Borçlar

Yabancı para işlemleri, işlem tarihindeki cari kurlardan muhasebeleştirilmektedir. Yabancı para ve altın cinsinden kayıtlara geçirilmiş olan aktif ve pasif hesaplar dönem sonlarındaki kurlar esas alınarak değerlemeye tabi tutulmaktadır. Değerleme işleminden doğan kur farkları kambiyo karı veya zararı olarak gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

USD, EURO ve GBP için dönem sonlarında kullanılan kurlar ve fiyatlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
USD	3.7719	3.5192
EURO	4.5155	3.7099
GBP	5.0803	4.3189

Kur Değişiminin Etkileri

Yabancı para cinsinden varlık ve yükümlülükler ve ilgili alım ve satım taahhütleri kur riski doğurmaktadır. Türk Lirası'nın yabancı döviz cinsleri karşısındaki değer kaybı veya kazancından kaynaklanan kur riski Grup'un döviz pozisyonunun üst yönetim tarafından izlenmesi ve onaylanmış limitler dahilinde pozisyon alınması suretiyle yönetilmektedir.

Hisse Başına Kazanç / (Zarar)

Gelir tablosunda belirtilen hisse başına kazanç / (zarar), net karın / (zararın), dönem sonlarında piyasada bulunan hisse senetleri sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye'de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları "bedelsiz hisse" yolu ile arttırabilmektedirler. Bu tip "bedelsiz hisse" dağıtımları, hisse başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmuştur.

Nakit Akış Tablosu

Grup, net varlıklarındaki değişimleri, finansal yapısını ve nakit akışlarının tutar ve zamanlamasını değişen şartlara göre yönlendirme yeteneği hakkında finansal tablo kullanıcılarına bilgi vermek üzere, nakit akış tablolarını düzenlemektedir. Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akışları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır. İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları, Grup'un esas faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarını gösterir. Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akışları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (duran varlık yatırımları ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akışlarını gösterir. Finansal faaliyetlere ilişkin nakit akışları, Grup'un finansal faaliyetlerde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir. Nakit ve nakit benzeri değerler, nakit ve vadesiz banka mevduatı ile tutarı belirli nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli, yüksek likiditeye sahip ve vadesi 3 ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir.

Diğer Bilanço Kalemleri

Diğer bilanço kalemleri esas olarak kayıtlı değerleriyle yansıtılmışlardır.

Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar

Bilanço tarihi ile bilançonun yetkilendirme tarihi arasında mali tablolarda düzeltme gerektiren bir olayın ortaya çıkması durumunda mali tablolara gerekli düzeltmeler yapılmakta, düzeltme gerektirmeyen durumlarda ilgili olay bilanço dipnotlarında açıklanmaktadır.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

İşletme Birleşmeleri ve Şerefiye

İşletme birleşmeleri, iki ayrı tüzel kişiliğin veya işletmenin raporlama yapan tek bir işletme şeklinde birleşmesi olarak değerlendirilmektedir. İşletme birleşmeleri, UFRS 3 kapsamında, satın alma yöntemine göre muhasebeleştirilir.

İktisap maliyeti, alım tarihinde verilen varlıkların gerçeğe uygun değeri, çıkarılan sermaye araçları, değişimin yapıldığı tarihte varsayılan veya katlanılan yükümlülükler ve buna ilave iktisapla ilişkilendirilebilecek maliyetleri içerir. İşletme birleşmesi sözleşmesi gelecekte ortaya çıkacak olaylara bağlı olarak maliyetin düzeltilebileceğini öngören hükümler içerirse; bu düzeltmenin muhtemel olması ve değerinin tespit edilebilmesi durumunda, edinen işletme birleşme tarihinde birleşme maliyetine bu düzeltme dahil edilir.

Bir işletmenin satın alınması ile ilgili katlanılan satın alma maliyeti ile iktisap edilen işletmenin tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve koşullu yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark şerefiye olarak konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilir.

İşletme birleşmesi sırasında oluşan şerefiye amortismanına tabi tutulmaz, bunun yerine yılda bir kez veya şartların değer düşüklüğünü işaret ettiği durumlarda daha sık aralıklarla değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Şerefiye üzerinden hesaplanan değer düşüklüğü zararları takip eden dönemlerde söz konusu değer düşüklüğünün ortadan kalkması durumunda dahi gelir tablosu ile ilişkilendirilemez. Şerefiye, değer düşüklüğü testi sırasında nakit üreten birimler ile ilişkilendirilir.

İktisap edilen tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve koşullu yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerindeki iktisap edenin payının işletme birleşmesi maliyetini aşması durumunda ise fark konsolide gelir tablosuyla ilişkilendirilir.

Ortak Kontrole Tabi İşletme Birleşmeleri

Ortak kontrole tabi teşebbüs veya işletmeleri içeren bir işletme birleşmesi, birleşen tüm teşebbüs ya da işletmelerin, işletme birleşmesinin öncesinde ve sonrasında aynı kişi veya kişiler tarafından kontrol edildiği ve bu kontrolün geçici olmadığı bir işletme birleşmesidir.

Ortak kontrole tabi işletme birleşmelerinin hakların birleşmesi (pooling of interest) yöntemi ile muhasebeleştirilmekte dolayısıyla konsolide finansal tablolarda şerefiyeye yer verilmemektedir. Hakların birleştirilmesi yöntemi uygulanırken, ortak kontrolün olduğu raporlama döneminin başı itibarıyla birleşme gerçekleşmiş gibi finansal tablolar düzeltilmeli ve ortak kontrolün olduğu raporlama döneminin başından itibaren karşılaştırmalı olarak sunulmalıdır. Ortak kontrole tabi işletme birleşmelerinin finansal tablolara yansıtılmasında ana ortaklık açısından bakılması uygun olacağından, konsolidasyon işleminde grubun kontrolünü elinde bulunduran şirketin ortak kontrolde bulunan şirketlerin kontrolünü ele geçirdiği tarihte ve sonrasında TMS'ye göre finansal tablo düzenleniyormuş gibi finansal tablolar birleşme muhasebesi dahil TMS hükümlerine göre yeniden düzenlenmektedir. Ortak kontrole tabi işletme birleşmesi nedeniyle oluşan aktif – pasif uyumsuzluğunu gidermek amacıyla, özkaynaklar altında denkleştirici bir hesap olarak "Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi" hesabı kullanılmaktadır.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

İlişkili Taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Grup ile ilişkili sayılır:

(a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:

- (i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere)
- (ii) Grup üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması veya
- (iii) Grup üzerinde ortak kontrole sahip olması,
- (b) Tarafın, Grup'un bir iştiraki olması,
- (c) Tarafın, Grup'un ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması,
- (d) Tarafın, Grup'un veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması,
- (e) Tarafın, (a) ya da (d) de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması,
- (f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması veya
- (g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem, ilişkili taraflar arasında kaynaklarının, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir. Grup, ilişkili taraflarıyla olağan faaliyetleri çerçevesinde iş ilişkilerine girmektedir (Not 7).

Kiralama İşlemleri

Kiralayan olarak faaliyet kiralaması

Bir varlığın mülkiyetine sahip olmaktan kaynaklanan risk ve yararların tamamının devredilmediği kiralama ise faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır. Faaliyet kiralamasında, kiralanan varlıklar, bilançoda maddi duran varlıklar altında sınıflandırılmıştır. Elde edilen kira gelirleri ve kiralama işlemleri sonucunda elde edilen diğer gelirler kiralama dönemi süresince, eşit tutarlarda gelir tablosuna yansıtılır. Kira geliri ve diğer gelirler kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Grup'un faaliyet kiralamasına konu olan varlıklarından elde edeceği kira gelirleri yapılan sözleşmeler gereği sabitlenmemekte olup kira gelirleri gelecekteki satışların sözleşmelerde açıklanan yüzdesi olarak belirlenmektedir.

2.g. Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

İlişikteki finansal tabloların Sermaye Piyasası Muhasebe Standartları ile uyumlu bir şekilde hazırlanması Yönetim tarafından hazırlanmış finansal tablolarda yer alan bazı aktif ve pasiflerin taşıdıkları değerler, muhtemel mükellefiyetlerle ilgili verilen açıklamalar ile raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarına ilişkin olarak bazı tahminler yapılmasını gerektirmektedir. Gerçekleşen tutarlar tahminlerden farklılıklar içerebilir. Bu tahminler düzenli aralıklarla gözden geçirilmekte ve bilindikleri dönemler itibarıyla kar veya zarar tablosunda raporlanmaktadır.

Finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde önemli derecede etkisi olabilecek yorumlar ve finansal durum tablosu tarihinde var olan veya ileride gerçekleşebilecek tahminlerin esas kaynakları göz önünde bulundurularak yapılan önemli varsayımlar ve değerlendirmeler aşağıdaki gibidir:

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Vadesine kadar elde tutulan finansal varlıklar

Finansal varlıkların vadesine kadar elde tutulan finansal varlık olarak sınıflandırılması yönetimin amacı ve kabiliyeti dahilinde yine yönetimin takdirindedir. Eğer Grup bu varlıkları belirli durumlar, örneğin vadeye yakın bir tarihte önemsiz bir miktarın satılması, dışında vadesine kadar elde tutmayı başaramazsa, bütün bu varlıkları satılmaya hazır finansal varlık olarak yeniden sınıflandırmak zorunda kalacaktır. Bu durumda yatırımlar itfa edilmiş maliyet yerine gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülür.

Satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflanan hisse senedi yatırımlarının değer düşüklüğü

Grup, uzun süre gerçeğe uygun değeri maliyetinin kayda değer şekilde altına düşen satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflanan hisse senedi yatırımlarını değer düşüklüğüne uğramış olarak kabul etmektedir. Neyin kayda değer ya da uzun süreli bir değer düşüklüğü olduğu takdir gerektirir. Değer düşüklüğü, yatırım yapılan şirket, endüstri ve sektör performansı, teknolojiideki değişiklikler ve operasyonel veya finansman sağlayan nakit akışlarında bozulmaya dair bir kanıt olduğunda uygun olabilir. Grup, gerçeğe uygun değer maliyetin altına düştüğü bütün durumlar kayda değer ve uzun süreli olarak değerlendirildiğinde, gerçeğe uygun değer rezervinin toplam borç bakiyesinin kar ya da zarara transferinin dışında, başka ek zarara uğramaz.

Şüpheli alacaklar karşılığı

Şüpheli alacak karşılıkları, Grup yönetiminin finansal durum tablosu tarihi itibarıyla var olan ancak cari ekonomik koşullar çerçevesinde tahsil edilememe riski olan alacaklara ait gelecekteki zararları karşılayacağına inandığı tutarları yansıtmaktadır. Alacakların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilirken ilişkili kuruluş ve sürekli müşteriler dışında kalan borçluların geçmiş performansları piyasadaki kredibiliteleri ve finansal durum tablosu tarihinden finansal tabloların onaylanma tarihine kadar olan performansları ile yeniden görüşülen koşullar da dikkate alınmaktadır.

Dava karşılığı

Dava karşılıkları ayrılırken, ilgili davaların kaybedilme olasılığı ve kaybedildiği takdirde katlanılacak olan sonuçlar Grup hukuk müşavirlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmektedir. Grup Yönetiminin elindeki verileri kullanarak yaptığı en iyi tahminler doğrultusunda gerekli gördüğü karşılığa ilişkin açıklamalar yapılmaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı

Kıdem tazminatı yükümlülüğü, iskonto oranları, gelecekteki maaş artışları ve çalışanların ayrılma oranlarını içeren birtakım varsayımlara dayalı aktüeryal hesaplamalar ile belirlenmektedir. Bu planların uzun vadeli olması sebebiyle, söz konusu varsayımlar önemli belirsizlikler içerir.

Ertelenmiş vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile TFRS'ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmaktadır. Grup'un diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları ve diğer vergi varlıklarının son kullanılabileceği tarihler göz önünde bulundurulmuştur. Yapılan değerlendirmeler neticesinde, 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla vergi indirimlerinden kaynaklanan geçici farklar üzerinden öngörülebilir ve vergi kanunları çerçevesinde vergi indirim hakkının devam edebileceği süre içerisinde yararlanılabileceği sonucuna varılan kısmı için ertelenen vergi varlığı olacağı tahmin edilmiş ve muhasebeleştirilmiştir.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 – DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR

Bağlı Ortaklıklar

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, Ana Ortaklık Şirket'in doğrudan veya dolaylı olarak, %50 veya daha fazla hissesine sahip olduğu veya %50 üzerinde oy hakkı sahibi olduğu veya faaliyetleri üzerinde kontrol hakkına sahip olduğu ve "tam konsolidasyon yöntemi"ne tabi tutulmuş şirketler aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017		
	Ana Ortaklık Şirket'in İştiraklerdeki Pay Oranı	
Bağlı ortaklıklar	Doğrudan	Doğrudan + Dolaylı
Sacem Hayat Teknolojileri Üretim Satış Pazarlama A.Ş.	53.33%	53.33%

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, Grup'un iştirakine ait solo mali tablolarına ilişkin varlık toplamaları, özkaynak toplamaları, düzeltilmiş sermaye ve dönem net karı / (zararı) aşağıdaki gibidir:

31.12.2017					
	Varlık toplamı	Özkaynak toplamı	Düzeltilmiş Sermaye	Hasılat (Net)	Dönem net karı/ (zararı)
Sacem Hayat Teknolojileri Üretim Satış Pazarlama A.Ş.	7,132,336	187,143	2,500,000	8,157,279	(431,352)

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, Ana Ortaklık Şirket'in doğrudan veya dolaylı olarak, %50 veya daha fazla hissesine sahip olduğu veya %50 üzerinde oy hakkı sahibi olduğu veya faaliyetleri üzerinde kontrol hakkına sahip olduğu ve "tam konsolidasyon yöntemi"ne tabi tutulmuş şirketler aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016		
	Ana Ortaklık Şirket'in İştiraklerdeki Pay Oranı	
Bağlı ortaklıklar	Doğrudan	Doğrudan + Dolaylı
Sacem Hayat Teknolojileri Üretim Satış Pazarlama A.Ş.	53.33%	53.33%

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, Grup'un iştirakine ait solo mali tablolarına ilişkin varlık toplamaları, özkaynak toplamaları, düzeltilmiş sermaye ve dönem net karı / (zararı) aşağıdaki gibidir:

31.12.2016					
	Varlık toplamı	Özkaynak toplamı	Düzeltilmiş Sermaye	Hasılat (Net)	Dönem net karı/ (zararı)
Sacem Hayat Teknolojileri Üretim Satış Pazarlama A.Ş.	6,212,613	632,157	2,500,000	7,524,372	(1,140,772)

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup “hayvan sağlığı” ve “medikal” olmak üzere iki ana bölümde faaliyetlerini sürdürmektedir.

31 Aralık 2017 tarihinde sona eren hesap dönemine ilişkin bölümlere göre hasılat ve maliyet dağılımı aşağıdaki gibi sunulmuştur.

	31.12.2017			
	Hayvan Sağlığı	Medikal	Eliminasyon	Toplam
Yurt İçi Satışlar	21,098,983	17,288,622	(1,564,324)	36,823,281
Yurt Dışı Satışlar	603,845	1,023,042	-	1,626,887
Maliyetler	(14,708,286)	(12,430,333)	1,508,371	(25,630,248)
Brüt Kar/Zarar	6,994,542	5,881,331	(55,953)	12,819,920
Faaliyet Giderleri	(6,178,856)	(4,961,029)	77,541	(11,062,344)
Esas Faaliyet Diğer Gelir/ Giderleri (net)	547,411	230,848	(21,588)	756,671
Faaliyet Karı	1,363,097	1,151,150	-	2,514,247

31 Aralık 2016 tarihinde sona eren hesap dönemine ilişkin bölümlere göre hasılat ve maliyet dağılımı aşağıdaki gibi sunulmuştur.

	31.12.2016			
	Hayvan Sağlığı	Medikal	Eliminasyon	Toplam
Yurt İçi Satışlar	19,320,222	12,464,369	(1,271,950)	30,512,641
Yurt Dışı Satışlar	666,860	633,693	-	1,300,553
Maliyetler	(12,034,100)	(9,109,820)	1,145,887	(19,998,033)
Brüt Kar/Zarar	7,952,982	3,988,242	(126,063)	11,815,161
Faaliyet Giderleri	(5,819,753)	(3,950,269)	126,063	(9,643,959)
Esas Faaliyet Diğer Gelir/ Giderleri (net)	665,404	17,700	-	683,104
Faaliyet Karı	2,798,633	55,673	-	2,854,306

NOT 5 – NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kasa	1,954	4,291
Bankalar		
Vadeli	14,219,029	12,610,774
Vadesiz	852,854	1,129,799
Vadeli mevduatlara ilişkin faiz tahakkukları	46,293	45,431
Diğer hazır değerler	3,435	-
	15,123,565	13,790,295

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, nakit ve nakit benzerleri içerisinde yer alan vadeli mevduatların vade detayı aşağıdaki gibidir:

	Faiz Oranı	Vade Tarihi	Döviz Cinsi	Döviz Bakiyesi	TL Karşılığı
Denizbank A.Ş.	15.10%	26.01.2018	TL	2,500,000	2,500,000
Denizbank A.Ş.	15.00%	19.01.2018	TL	1,010,000	1,010,000
Denizbank A.Ş.	14.50%	5.01.2018	TL	945,000	945,000
Denizbank A.Ş.	14.85%	16.01.2018	TL	510,000	510,000
Denizbank A.Ş.	15.10%	26.01.2018	TL	335,000	335,000
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	12.80%	26.01.2018	TL	249,558	249,558
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	13.00%	16.01.2018	TL	231,531	231,531
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	13.00%	23.01.2018	TL	400,000	400,000
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	12.80%	15.01.2018	TL	404,054	404,054
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	15.00%	26.01.2018	TL	500,000	500,000
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	2.50%	5.01.2018	USD	688,012	2,595,113
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	2.50%	15.01.2018	USD	152,643	575,753
Denizbank A.Ş.	3.85%	26.01.2018	USD	100,000	377,190
Denizbank A.Ş.	3.85%	26.01.2018	USD	100,000	377,190
Denizbank A.Ş.	3.75%	16.01.2018	USD	612,000	2,308,403
Vakıfbank Usd Hesabı	1.15%	2.01.2018	USD	102,128	385,216
Türkiye İş Bankası A.Ş.	2.20%	5.01.2018	USD	76,047	286,843
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	1.20%	15.01.2018	EURO	50,532	228,178
					14,219,029

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, vadeli mevduatların etkin faiz oranları TL için % 14.28, USD için % 2.98 ve EURO için % 1.20'dir.

NOT 6 – FİNANSAL YATIRIMLAR

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Yatırım fonu	293	109,107
Özel sektör tahvil ve bonoları	1,696,595	1,625,612
	1,696,888	1,734,719
Gerçeğe uygun değer farkı kar/(zarara) yansıtılarak ölçülen diğer finansal varlıklar	Adet	Kayıtlı Değer
Denizbank B Tipi Likit Fon	13,600	204
Özel Sektör Tahvil ve Bonoları	1,720,000	1,652,620
	1,652,824	1,696,888

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

NOT 7 – İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

a) İlişkili taraflardan kısa vadeli ticari alacaklar

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Moleküler Biyoloji ve Genetik Teknolojileri İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.	468,151	452,616
İdea Yaşam Bilimleri İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.	479,269	-
Novakim İlaç ve Kimya San. Tic. A.Ş.	-	3,865
Ertuğrul Kılıç	-	10,000
Ülkan Kılıç	9,107	9,107
Ticari alacaklar reeskontu (-)	(27,388)	-
	929,139	475,588

b) İlişkili taraflardan kısa vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
<i>Ortaklardan alacaklar</i>		
Ali Taş	-	11,474
Emrah Kılıç	210,321	-
Sadık Kılıç	9,736	-
	220,057	11,474

c) Peşin ödenmiş giderler içerisindeki ilişkili taraflar bakiyeleri

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Emrah Kılıç	-	113,983
Sadık Kılıç	-	9,736
Ferhat Kılıç	-	1,410
	-	125,129

d) Diğer borçlar altında sınıflanan ilişkili taraflara borçlar

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Mehmet Kılıç	-	19,438
İsmail Kılıç	6,834	6,834
	6,834	26,272

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

e) Personele borçlar altında sınıflanan ortaklara borçlar

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Tahsin Yeşildere	1,000	1,000
Gökhan Çelikelli	1,000	1,000
	2,000	2,000

f) Diğer borçlar altında sınıflanan ilişkili taraflara avans olarak verilen borç senetleri

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İdea Bioteknoloji Üretim Satış Pazarlama Oto Kiralama Kimya İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.	-	205,059
	-	205,059

g) Diğer borçlar altında sınıflanan ortaklara borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
<i>Ortaklara borçlar</i>		
Mehmet Tayyip Türkaslan	-	6,000
Reşat Ultav	-	1,499
Ali Taş	-	-
	-	7,499

h) Hasılat altında sınıflanan ilişkili taraflara yapılan satışlar

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Moleküler Biyoloji ve Genetik Teknolojileri İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.	1,128,556	1,244,393
İdea Bioteknoloji Üre.Sat.Oto Kira. İth.İhr.Paz.	1,063,929	-
İdea Yaşam Bilimleri İth.İhr.San.Ve Tic.Ltd.Şti.	168,991	-
Novakim İlaç ve Kimya San. Tic. A.Ş.	8,622	-
	2,370,098	1,244,393

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

i) İlişkili taraflardan yapılan alımlar

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
İdea Biyoteknoloji Üretim Satış Pazarlama Oto Kiralama Kimya İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.	329,337	-
İdea Yaşam Bilimleri İth. İhr. San.ve Tic. Ltd. Şti.	21,034	-
Moleküler Biyoloji ve Genetik Teknolojileri İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.	14,441	-
Novakim İlaç ve Kimya San. Tic. A.Ş.	145	-
	364,957	-

j) Diğer faaliyet gelirleri altında sınıflanan ilişkili taraflardan gelirler

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Novakim İlaç ve Kimya San. Tic. A.Ş.	76,493	65,580
	76,493	65,580

k) Genel yönetim giderleri altında sınıflanan ilişkili taraflardan giderler

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Novakim İlaç ve Kimya San. Tic. A.Ş.	43,720	-
	43,720	-

l) Pazarlama giderleri altında sınıflanan ilişkili taraflardan giderler

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
İdea Yaşam Bilimleri İth. İhr. San.ve Tic. Ltd. Şti.	67,185	-
Novakim İlaç ve Kimya San. Tic. A.Ş.	107,352	-
	174,537	-

m) Yönetim kurulu üyelerine ve üst düzey yönetim personeline (genel müdür ve genel müdür yardımcılar) sağlanan faydalar:

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Yöneticilere sağlanan kısa vadeli faydalar	629,665	953,912
	629,665	953,912

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

NOT 8 – TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

Ticari Alacaklar

Kısa Vadeli

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ticari alacaklar	8,576,382	5,677,597
Ticari alacaklar reeskontları (-)	(294,702)	(201,845)
Alacak çek ve senetleri	4,411,533	2,969,670
İlişkili şirketlerden alacaklar	956,527	475,588
İlişkili şirketlerden alacaklar	(27,388)	-
Gelir tahakkukları	798,787	915,581
Diğer ticari alacaklar	-	-
Şüpheli ticari alacaklar	2,519,189	1,425,863
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(2,519,189)	(1,425,863)
	14,421,139	9,836,591

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, ticari alacaklar içerisinde yer alan toplam 217,790 TL'lik ticari alacağın vadesi geçmiş olup, Grup yönetimi tarafından yapılan değerlendirmeler neticesinde herhangi bir değer düşüklüğü tespit edilmemiş olup karşılık ayrılmamıştır (Dipnot 31).

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, ticari alacakların ortalama vadesi 118 (31 Aralık 2016: 108) gündür.

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla alacak çek ve senetlerinin vadesel detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Vadesi geçmiş	217,790	127,270
30 gün vadeli	1,244,808	1,101,294
31-60 gün arası vadeli	964,510	693,348
61-90 gün arası vadeli	749,493	471,203
91-120 gün arası vadeli	770,270	285,407
121-150 gün arası vadeli	279,759	276,548
151-180 gün arası vadeli	97,285	14,600
241-270 gün arası vadeli	87,618	-
	4,411,533	2,969,670

Şüpheli alacak karşılıklarına ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
1 Ocak tutarı	1,425,863	1,425,863
Tahsilatlar	(6,082)	-
Yıl içinde ayrılan karşılıklar	1,099,408	-
Dönem sonu bakiyesi	2,519,189	1,425,863

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Ticari Borçlar

Kısa Vadeli

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ticari borçlar	4,754,007	6,102,748
Diğer ticari borçlar	95,088	-
Borç çek ve senetleri	-	5,325
Ticari borçlar reeskontları (-)	(6,617)	(205,706)
	4,842,478	5,902,367

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, ticari borçların ortalama vadesi 77 (31 Aralık 2016: 118) gündür.

NOT 9 – FİNANSAL BORÇLAR

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kısa vadeli TL banka kredileri	1,357,000	1,085,046
Uzun vadeli TL banka kredilerinin kısa vadeye düşen kısmı	107,199	209,276
Kredi faiz tahakkukları	1,271	2,350
Kredi kartı borçları	20,862	26,840
Toplam kısa vadeli finansal borçlar	1,486,332	1,323,512
Uzun vadeli TL banka kredileri	-	145,292
Toplam uzun vadeli finansal borçlar	-	145,292
	1,486,332	1,468,804

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla TL cinsinden finansal borçlarının efektif faiz oranı %12.83'tür.

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla kredilerin vade analizi aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
0 ile 1 yıl arası	1,464,199	1,294,322
1 ile 2 yıl arası	-	145,292
	1,464,199	1,439,614

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, banka kredilerinin vadesi ve faiz oranları aşağıdaki gibidir;

Kredi Türü	Döviz Cinsi	Faiz Oranı	Vade Tarihi	TL Bakiyesi
İşletme Kredisi	TL	11.77%	17.07.2018	33,336
İşletme Kredisi	TL	12.73%	12.08.2018	73,863
İşletme Kredisi	TL	12.23%	18.07.2018	483,000
İşletme Kredisi	TL	12.23%	29.12.2017	674,000
İşletme Kredisi	TL	16.50%	29.12.2017	200,000
				1,464,199

NOT 10 – DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Diğer alacaklar

Kısa vadeli

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Avans olarak alınan alacak senetleri	223,558	-
Ortaklardan alacaklar	220,057	11,474
Verilen depozito ve garantiler	9,353	8,797
Diğer çeşitli alacaklar	155	-
Diğer şüpheli alacaklar	2,000,000	2,170,178
Diğer şüpheli alacaklar karşılığı (-)	(2,000,000)	(2,170,178)
	453,123	20,271

Uzun vadeli

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Verilen depozito ve garantiler	2,400	5,490
Diğer çeşitli alacaklar	2,450	-
	4,850	5,490

Diğer borçlar

Kısa vadeli

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ödenecek vergi ve fonlar	75,892	95,951
İlişkili şirketlere borçlar	6,834	26,272
Ortaklara borçlar	-	7,499
Vadesi geçmiş veya ertelenmiş vergi borçları	-	104,235
Avans olarak verilen borç senetleri	-	205,059
	82,726	439,016

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

NOT 11 – STOKLAR

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İlk madde malzeme	2,441,478	1,703,775
Yarımamül	14,078	19,020
Mamuller	419,253	291,501
Ticari mallar	3,869,959	7,108,345
Diğer stoklar	17,401	-
Stok değer düşük karşılığı	(38,074)	-
	6,724,095	9,122,641

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, stoklara ilişkin toplam sigorta tutarı 14,998,050 TL dir.

NOT 12 – DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer Dönen Varlıklar

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Devreden KDV	1,190,587	1,483,027
İade alınacak KDV	27,783	24,229
	1,218,370	1,507,256

NOT 13 – CARİ DÖNEM VERGİSİYLE İLGİLİ VARLIKLAR

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Peşin ödenen vergiler ve fonlar	995,375	792,252
	995,375	792,252

NOT 14 – PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

Peşin Ödenmiş Giderler

Kısa Vadeli

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Verilen sipariş avansları	112,110	396,576
İlişkili taraflara verilen iş avansları	-	125,129
Gelecek aylara ait giderler	52,010	71,074
Personele verilen avanslar	50,564	35,317
İş avansları	-	4,257
	214,684	632,353

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Uzun Vadeli

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Gelecek aylara ait giderler	661	2,220
	661	2,220

Ertelenmiş Gelirler

Kısa Vadeli

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Gelecek aylara ait gelirler	7,786	16,252
Alınan avanslar	289,509	201,538
	297,295	217,790

NOT 15 – YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

Maliyet Değerleri	Binalar	Toplam
31 Aralık 2015 kapanış bakiyesi	10,697,075	10,697,075
Girişler	445,000	445,000
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	11,142,075	11,142,075
Girişler/(Çıkışlar)	35,750	35,750
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	11,177,825	11,177,825
Birikmiş Amortismanlar		
31 Aralık 2015 kapanış bakiyesi	177,829	177,829
Girişler	214,731	214,731
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	392,560	392,560
Girişler	223,478	223,478
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	616,038	616,038
31 Aralık 2016 Net Defter Değeri	10,749,515	10,749,515
31 Aralık 2017 Net Defter Değeri	10,561,787	10,561,787

Grup'un yatırım amaçlı binası, 26 Eylül 2013 tarihinde Lotus Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş. tarafından yapılan değerleme çalışmalarında tespit edilen gerçeğe uygun değerleri üzerinden konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Grup'un 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, dört adet yatırım amaçlı gayrimenkulü bulunmaktadır. Bunlardan İstanbul Ümraniye'de bulunan üç adet yatırım amaçlı gayrimenkul için 2013 yılı içerisinde lisanslı gayrimenkul değerleme firması tarafından değerleme raporu düzenlenmiş olup ekli konsolide finansal tablolarda gerçeğe uygun değerleri ile gösterilmiştir. Geriye kalan bir adet yatırım amaçlı gayrimenkul ise 2015 yılı içerisinde hisse devri ikale sözleşmesi gereğince üzerinde bulunan finansal kiralama sözleşmesi ile birlikte alınmıştır. Söz konusu gayrimenkul için düzenlenmiş herhangi bir gayrimenkul değerleme raporu bulunmamakla birlikte, Grup yönetiminin varsayımına göre, söz konusu yatırım amaçlı gayrimenkulün finansal kiralama devri 2015 yılında gerçeğe uygun değeri üzerinden yapılmış olup, ekli konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır.

NOT 16 – MADDİ DURAN VARLIKLAR

Maliyet Değerleri	Arsa	Binalar	Makine, tesis ve cihazlar	Taşıtlar	Döşeme ve demirbaşlar	Özel maliyetler	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Toplam
31 Aralık 2015 kapanış bakiyesi	4,950,000	2,800,000	1,319,387	580,102	2,883,735	73,319	563,709	13,170,252
Girişler	-	152,850	695,106	256,212	224,667	-	419,723	1,748,558
Çıkışlar	-	-	-	(114,768)	-	(73,319)	-	(188,087)
Transfer	-	-	3,474,115	-	-	-	(983,432)	2,490,683
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	4,950,000	2,952,850	5,488,608	721,546	3,108,402	-	-	17,221,406
Girişler	-	7,823	93,718	-	114,514	11,000	91,588	318,643
Çıkışlar	-	-	-	(326,360)	(44,474)	-	-	(370,834)
Transfer	-	-	(2,614,443)	-	-	-	-	(2,614,443)
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	4,950,000	2,960,673	2,967,883	395,186	3,178,442	11,000	91,588	14,554,772
Birikmiş Amortismanlar								
31 Aralık 2015 kapanış bakiyesi	-	357,060	1,113,945	200,415	1,428,930	7,943	-	3,108,293
Girişler	-	65,234	503,348	105,877	427,547	611	-	1,102,617
Çıkışlar	-	-	-	(114,768)	-	(8,554)	-	(123,322)
Transfer	-	-	1,518,158	-	-	-	-	1,518,158
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	-	422,294	3,135,451	191,524	1,856,477	-	-	5,605,746
Girişler	-	68,682	276,885	125,172	426,443	825	-	898,007
Çıkışlar	-	-	-	(159,433)	(26,827)	-	-	(186,260)
Transfer	-	-	(1,244,298)	-	-	-	-	(1,244,298)
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	-	490,976	2,168,038	157,263	2,256,093	825	-	5,073,195
31 Aralık 2016 Net Defter Değeri	4,950,000	2,530,556	2,353,157	530,022	1,251,925	-	-	11,615,660
31 Aralık 2017 Net Defter Değeri	4,950,000	2,469,697	799,845	237,923	922,349	10,175	91,588	9,481,577

Aktife kayıtlı bulunan arsa ve araziler ile binalar üzerinde Sermaye Piyasası Kuruluna 07 Nisan 2005 - 14/462 ile kayıtlı gayrimenkul değerleme şirketi Lotus Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş. ye değerleme yaptırılmış ve gayrimenkuller yeniden değerlemeye tabi tutulmuştur. Yapılan değerleme ile ortaklık aktifinde kayıtlı olan değerler arasındaki farklar Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/(Kayıpları) hesabında diğer kar zararda sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelir hesabına alınmıştır.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, maddi duran varlıklara ilişkin toplam sigorta tutarı 21,882,473 TL'dir.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

NOT 17 – MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Maliyet Değerleri	Haklar	Araştırma geliştirme giderleri	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	Toplam
31 Aralık 2015 kapanış bakiyesi	14,009	1,631,010	683,091	2,328,110
Girişler	53,362	176,582	-	229,944
Transfer	-	(1,807,592)	(683,091)	(2,490,683)
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	67,371	-	-	67,371
Girişler	13,577	-	-	13,577
Çıkışlar	-	(14,009)	-	(14,009)
Transfer	-	2,614,443	-	2,614,443
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	80,948	2,600,434	-	2,681,382
Birikmiş Amortismanlar				
31 Aralık 2015 kapanış bakiyesi	5,837	985,387	532,771	1,523,995
Girişler	8,513	-	-	8,513
Transfer	-	(985,387)	(532,771)	(1,518,158)
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	14,350	-	-	14,350
Girişler	9,501	413,645	-	423,146
Çıkışlar	-	(11,207)	-	(11,207)
Transfer	-	1,244,298	-	1,244,298
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	23,851	1,646,736	-	1,670,587
31 Aralık 2016 Net Defter Değeri	53,021	-	-	53,021
31 Aralık 2017 Net Defter Değeri	57,097	953,698	-	1,010,795

NOT 18 – KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihi itibarıyla Grup'un teminat/rehin/ipotek (TRİ) pozisyonuna ilişkin tabloları aşağıdaki gibidir:

Grup tarafından verilen TRİ'ler	31.12.2017	31.12.2016
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	3,124,005	3,671,752
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-
<i>i. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı</i>	-	1,978,000
	3,124,005	5,649,752

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Verildiği kurum	Döviz tutarı	Para birimi	TL karşılığı
Üniversiteler	195,893	TL	195,893
Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu	39,305	TL	39,305
İcra müdürlüğüne verilen	29,282	TL	29,282
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu	3,509	TL	3,509
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	2,542	TL	2,542
Sağlık Bakanlığı	7,974	TL	7,974
Eğitim ve Araştırma Hastanesi	13,000	TL	13,000
			291,505

Verildiği banka	Döviz tutarı	Para birimi	TL karşılığı
Denizbank A.Ş.	130,966	TL	130,967
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	153,538	TL	153,538
Türkiye İş Bankası A.Ş.	7,000	TL	7,000
			291,505

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, maddi duran varlıklara ilişkin arsa ve binalarının üzerinde finansal kurumlara verilmiş ipoteklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	Para birimi	İpoteğin derecesi	Tutarı
Türkiye İş Bankası A.Ş.	TL	1	832,500
Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O.	TL	1	2,000,000
			2,832,500

NOT 19 – KARŞILIKLAR

Kısa vadeli

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Dava karşılıkları	23,405	23,405
Gider tahakkukları	19,500	19,453
Personel izin karşılığı	5,600	9,180
	48,505	52,038

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Uzun vadeli

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kıdem tazminatı karşılıkları	577,822	482,699
	577,822	482,699

Grup, Türkiye’de mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeniyle işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Bu tazminatlar çalışan her yıl için en fazla 4,732.48 TL olmak üzere 1 aylık ücret üzerinden hesaplanmaktadır (31 Aralık 2016: 4,297.21 TL).

Grup, 31 Aralık 2017 dönemlerine ait mali tablolarında yukarıda belirtilen esaslara dayanarak beklenen enflasyon oranı ve reel reeskont oranı kullanılarak bilanço gününe indirgenerek hesaplanmış kıdem tazminatı yükümlülüğünü mali tablolarına yansıtmıştır.

Grup, çalışanlarına kıdem tazminatı dışında başka bir fayda sağlamamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığına ilişkin 31 Aralık 2017 ve 2016 dönemlerine ait hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
1 Ocak bakiyesi	482,699	703,716
Döneme ilişkin karşılık	235,706	-
Faiz maliyeti	16,447	27,692
Aktüeryal (kazanç) / kayıp, net	67,531	(7,302)
Dönem içindeki ödemeler	(224,561)	(241,407)
Dönem sonu bakiyesi	577,822	482,699

NOT 20 – ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	112,890	176,588
Personele borçlar	53,579	26,752
	166,469	203,340

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 – ÖZKAYNAKLAR

Ödenmiş Sermaye

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla Ana Ortaklık Şirket'in ödenmiş sermayesinin detayı aşağıdaki gibidir. 30 Eylül 2017 tarihi itibarıyla ödenmiş sermaye her biri 1 TL nominal değerli 23,600,000 adet hisseye bölünmüştür.

	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	Tutar TL	Pay (%)	Tutar TL	Pay (%)
Reşat Ultav	5,200,000	%22.03	1,300,000	%22.03
Ali Taş	5,200,000	%22.03	1,300,000	%22.03
Mehmet Tayyip Türkaslan	5,200,000	%22.03	1,300,000	%22.03
Halka açık kısım	8,000,000	%33.90	2,000,000	%33.90
	23,600,000	%100.00	5,900,000	%100.00

Paylara İlişkin Primler, İskontolar

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Hisse senetleri ihraç primleri	-	13,200,000
Halka arz komisyon masrafları	-	(1,073,050)
	-	12,126,950

Geri Alınmış Paylar

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Geri Alınmış Paylar	-	(93,800)
	-	(93,800)

Grup Yönetim Kurulu 26.07.2016 tarih 2016/07 numaralı kararıyla, Sermaye Piyasası Kurulu'nun duyurduğu tedbirler doğrultusunda; bu olağan dışı gelişmelerin etkisinin asgariye indirilmesi ve borsada Şirket paylarında ilave likidite sağlayarak sağlıklı fiyat oluşumuna uygun bir ortamın sağlanmasına katkıda bulunmak amacıyla şirketin gerekli hallerde borsada kendi paylarının geri alımını gerçekleştirmesine, ve söz konusu geri alım için, azami fon tutarının 1,250,000 TL ve azami pay adedinin 100,000 adet olarak belirlenmesine karar vermiştir.

Söz konusu yönetim kurulu kararı uyarınca, 26.07.2016 tarihinde 7.90 TL fiyat ile 2,000 adet ve 27.07.2016 tarihinde ise 7.80 TL fiyat ile 10,000 adet hisse alımı gerçekleştirmiştir. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, geri alınan payların toplam nominal adedi 12,000 adettir.

Grup, 05.06.2017 tarihinde toplam nominal adedi 12,000 adet olan geri alınmış paylar 158,350 TL'ye satılmıştır. İlgili işlemde elde edilen 64,550 TL özkaynaklarda muhasebeleştirilmiştir.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Yasal yedekler	967,231	967,231
	967,231	967,231

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin % 20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın % 5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin % 5'ini aşan dağıtılan karın % 10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin % 50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Halka açık şirketler, temettü dağıtımlarını SPK'nın öngördüğü şekilde aşağıdaki gibi yaparlar: Sermaye Piyasası Kurulu Kar Payı Tebliğinin 13. maddesi uyarınca hazırlanan "Kar Payı Rehberi", 23 Ocak 2014 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmış ve 1 Şubat 2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Aşağıda, Kar Payı Tebliği ve Kar Payı Rehberinde yer alan düzenleme ve açıklamalar özetlenmiştir.

Kar dağıtımı genel kurul tarafından belirlenecek Kar Payı Dağıtım Politikası çerçevesinde yine genel kurul kararı ile dağıtılacaktır. Ortaklıklar kar dağıtım politikaların belirlerken, kar dağıtımı yapılıp yapılmayacağını da kararlaştıracaklardır. Bu çerçevede kar dağıtımı prensip olarak ihtiyaridir. SPK şirketlerin niteliklerine göre kar dağıtım politikalarına ilişkin farklı esaslar belirleyebilecektir.

Ortaklıkların kar dağıtım politikalarında:

- Kar dağıtılıp dağıtılmayacağı,
- Kar payı oranları ve bu oranların uygulanacağı hesap kalemi
- Ödeme yöntemleri ve zamanı
- Kar payının nakit veya bedelsiz pay olarak dağıtılıp dağıtılmayacağı (borsada işlem gören şirketler için)
- Kar payı avansı dağıtılıp dağıtılmayacağı konuları düzenlenmektedir.

Dağıtılacak kar payı tutarının üst sınırı, yasal kayıtlarda yer alan ilgili kar dağıtım kaynaklarının dağıtılabilir tutarı kadardır. Kar payı, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, kural olarak, eşit şekilde dağıtılır. Payların iktisap ve ihraç tarihleri dikkate alınmaz. Payların iktisap ve ihraç tarihleri dikkate alınmaz. Türk Ticaret Kanunu'na göre ayrılması gereken yedek akçeler ile ana sözleşme ve kar dağıtım politikasında ortaklar için öngörülen kar payı ayrılmadıkça başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kar aktarılmasına karar verilemez.

Ana sözleşmede yer alması kaydıyla, imtiyazlı pay veya intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, çalışanlar ve pay sahibi olmayan diğer kişilere kardan pay verilebilir. Ancak pay sahipleri için belirlenen kar payı nakden ödenmeden intifa senedi sahipleri, yönetim kurulu üyeleri, çalışanlar ve diğer kişilere kar payı ödenemez. Tebliğ, prensip olarak, imtiyazlı paylar hariç olmak üzere, sayılan kişilere ödenecek kar payı tutarına ilişkin ana sözleşmede bir belirleme yapılmamışsa, bunlara dağıtılacak tutarın en fazla pay sahiplerine dağıtılan kar payının ¼'ü kadar olabileceğini öngörmektedir. Pay sahibi dışındaki kişilere kar payı dağıtılacak ise ve taksitle ödeme söz konusu ise, taksit tutarları, pay sahiplerine yapılacak taksit ödemeleri ile orantılı ve aynı esaslara göre ödenir.

Yeni Sermaye Piyasası Kanunu ve dolayısıyla yeni Tebliğ, ortaklıkların bağış yapmasına imkân tanımaktadır. Ancak, bunun esas sözleşmelerde hüküm olması aranmaktadır. Bağışların tutarı genel kurullar tarafından belirlenebilecek olmakla birlikte SPK üst bir sınır getirebilecektir.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Payları borsada işlem gören şirketler:

- Kar dağıtımına ilişkin yönetim kurulu önerisini
- Yahut kar payı avansı dağıtımına ilişkin yönetim kurulu kararını
- Kar dağıtım tablosu veya kar payı avansı dağıtım tablosu

kamuya duyurulur. Kar dağıtım tablosunun en geç olağan genel kurul gündeminin ilan edildiği tarihte kamuya açıklanması zorunludur.

Özsermaye enflasyon düzeltmesi farkları ile olağanüstü yedeklerin kayıtlı değerleri bedelsiz sermaye artırımı; nakit kar dağıtımı ya da zarar mahsubunda kullanılabilecektir. Ancak özsermaye enflasyon düzeltme farkları, nakit kar dağıtımında kullanılması durumunda kurumlar vergisine tabi olacaktır.

Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler

Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/Kayıpları

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazanç/(kayıpları)	4,943,555	5,010,988
	4,943,555	5,010,988

Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları (Kayıpları)

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)	8,901	76,171
	8,901	76,171

Geçmiş Yıl Kar / Zararları

KGK ve SPK tebliğ ve duyurularına göre “Ödenmiş Sermaye”, “Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler” ve “Hisse Senedi İhraç Primleri”nin yasal kayıtlardaki tutarları üzerinden gösterilmesi gerekmektedir. Söz konusu tebliğin uygulanması esnasında değerlemelerde çıkan farklılıkların; “Ödenmiş Sermaye”den kaynaklanmaktaysa ve henüz sermayeye ilave edilmemişse, “Ödenmiş Sermaye” kaleminden sonra gelmek üzere açılacak “Sermaye Düzeltmesi Farkları” kalemiyle; “Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler” ve “Hisse Senedi İhraç Primleri”nden kaynaklanmakta ve henüz kar dağıtımı veya sermaye artırımına konu olmamışsa “Geçmiş Yıllar Kar/Zararı” ile ilişkilendirilecektir.

SPK’nın 30 Aralık 2003 tarihli ve 66/1630 sayılı kararına göre, enflasyona göre düzeltilen ilk mali tablo denkleştirme işleminde ortaya çıkan ve “Geçmiş Yıl Zararı”nda izlenen tutarın, SPK’nın kar dağıtımına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde, enflasyona göre düzeltilmiş mali tablolara göre dağıtılabilecek kar rakamı bulunurken indirim kalemi olarak dikkate alınması esastır. Bununla birlikte “Geçmiş Yıl Zararı”nda izlenen söz konusu tutarın, varsa dönem karı ve dağıtılmamış geçmiş yıl karı, kalan zarar miktarının ise sırasıyla olağanüstü yedek akçeler, yasal yedek akçeler ve öz kaynak kalemlerinin enflasyon muhasebesine göre düzeltilmesinden kaynaklanan sermaye yedeklerinden mahsup edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Türk Ticaret Kanunu uyarınca yasal yedekler birinci ve ikinci yedek akçelerden oluşmaktadır. Yasal yedekler şirketlerin nominal ödenmiş sermayesinin %20’sine ulaşınca kadar, net dönem karının %5’i birinci yasal yedekler olarak ayrılmaktadır. İkinci yasal yedek ise, şirketlerin ödenmiş sermayesinin %5’inin üzerindeki tüm kar dağıtımının üzerinden %10 oranında ayrılmaktadır. Türk Ticaret Kanunu’na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50’sini geçmedikleri sürece dağıtılamaz, fakat kar yedeklerinin tükendiği noktada zararları kapatmak için kullanılabilirler.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla geçmiş yıl kar/ zararlarının detayı aşağıdaki gibidir;

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Geçmiş yıl kar/(zararı)	20,184,455	21,404,253
Olağanüstü yedekler	309,114	309,114
Özel fonlar	-	133,572
	20,493,569	21,846,939

Kontrol Gücü olmayan Paylar

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Açılış bakiyesi	280,576	(252,165)
Ana ortaklık dışı paylardaki dönem içi artış / (azalış)	(201,441)	532,741
Kapanış bakiyesi	79,135	280,576
	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Ana ortaklık dışı kar / (zarar)	(201,441)	(532,741)
Kapanış bakiyesi	(201,441)	(532,741)

NOT 22 – SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ

Satışlar

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Yurtiçi satışlar	33,693,707	27,528,814
Yurtdışı satışlar	1,626,887	1,300,553
Diğer gelirler	3,310,017	3,265,261
Satış iadeleri (-)	(180,443)	(281,434)
Net satış gelirleri	38,450,168	31,813,194

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Satışların Maliyeti

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Direk ilk madde malzeme giderleri	4,955,359	2,750,885
Direk işçilik giderleri	742,105	588,298
Genel üretim giderleri	1,594,567	1,290,367
Amortisman giderleri	542,147	-
Üretilen mamul maliyeti	7,834,178	4,629,550
<u>Mamul stoklarında değişim</u>		
1. Dönem başı mamul (+)	19,020	-
2. Dönem sonu mamul (-)	(14,078)	(19,020)
Satılan mamul maliyeti	7,839,120	4,610,530
<u>Mamul stoklarında değişim</u>		
1. Dönem başı mamul (+)	291,501	119,712
2. Dönem sonu mamul (-)	(419,253)	(291,501)
Satılan mamul maliyeti	7,711,368	4,438,741
<u>Ticari mal maliyeti</u>		
1. Dönem başı ticari mal stoku (+)	7,108,345	8,275,749
2. Dönem içi alışlar (+)	14,680,494	14,391,888
3. Dönem sonu ticari mal stoku (-)	(3,869,959)	(7,108,345)
Satılan ticari mallar maliyeti	17,918,880	15,559,292
Satışların maliyeti, net	25,630,248	19,998,033

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

NOT 23 – NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibariyle giderler fonksiyon bazında olarak gösterilmiş olup, detayları Not 24'te yer almaktadır.

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Genel yönetim giderleri	4,897,169	5,006,072
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	3,513,327	3,023,237
Araştırma ve geliştirme giderleri	2,651,848	1,614,650
	11,062,344	9,643,959

NOT 24 – GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ

24.1 Genel yönetim giderleri

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerinde, genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Personel giderleri	1,999,243	1,793,788
Elektrik,su ve gaz giderleri	37,489	47,916
Bakım ve onarım giderleri	72,386	69,622
Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler	143,618	189,303
Sigorta giderleri	65,292	115,581
Kira giderleri	36,881	90,417
Temsil ve ağırlama giderleri	40,941	79,200
Vergi ve yükümlülükler	108,975	306,443
Şüpheli alacaklar karşılığı	1,099,408	830,341
Amortisman giderleri	578,811	647,893
Kıdem tazminatı gideri	25,704	78,431
Noter ve mahkeme giderleri	8,760	10,000
Ulaşım ve araç giderleri	7,325	5,000
Danışmanlık giderleri	134,430	161,390
Yemek ve temizlik giderleri	53,276	-
Kargo giderleri	36,312	136,405
Diğer giderler	448,318	444,342
	4,897,169	5,006,072

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

24.2 Pazarlama giderleri

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerinde, pazarlama giderleri aşağıdaki gibidir:

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Personel giderleri	1,653,068	1,458,184
Yakıt ve araç giderleri	191,635	-
Kira giderleri	287,774	271,164
Temsil ve ağırlama giderleri	143,174	232,562
Kargo gideri	229,962	87,391
Amortisman	154,585	173,035
Fuar katılım giderleri	312,673	324,570
Yemek, ulaşım ve konaklama giderleri	154,937	214,208
Diğer giderler	385,519	262,123
	3,513,327	3,023,237

24.3 Araştırma ve geliştirme giderleri

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerinde, araştırma ve geliştirme giderleri aşağıdaki gibidir:

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Personel giderleri	2,105,166	1,183,461
Amortisman	100,259	184,826
Diğer giderler	446,423	246,363
	2,651,848	1,614,650

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

NOT 25 – ESAS FAALİYETLERDEN GELİRLER, GİDERLER

25.1 Esas Faaliyetlerden Gelirler

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait diğer faaliyet gelirleri aşağıdaki gibidir:

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Ticari faaliyetlere ilişkin kur farkı gelirleri	236,407	323,529
Reeskont faiz geliri	234,477	575,007
Teşvik ve Destek Gelirleri	953,928	358,863
Konusu Kalmayan Karşılıklar	28,401	328,200
Diğer Gelirler	306,080	74,682
	1,759,293	1,660,281

25.2 Esas Faaliyetlerden Giderler

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait diğer faaliyet giderleri aşağıdaki gibidir:

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Ticari faaliyetlere ilişkin kur farkı giderleri	448,810	339,865
Reeskont faiz gideri	553,812	245,364
Diğer giderler	-	391,948
	1,002,622	977,177

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

NOT 26 – YATIRIM FAALİYETLERDEN GELİRLER, GİDERLER

26.1 Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait yatırım faaliyet gelirleri aşağıdaki gibidir:

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Sabit kıymet satış karları	135,071	100,000
Yatırım amaçlı gayrimenkul kira gelirleri	377,000	209,330
	512,071	309,330

26.2 Yatırım Faaliyetlerinden Giderler

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait yatırım faaliyet giderleri aşağıdaki gibidir:

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Yatırım amaçlı gayrimenkul amortisman giderleri	168,829	320,107
Sabit kıymet satış zararları	-	64,766
Yatırım amaçlı gayrimenkul bakım onarım gideri	-	97,500
	168,829	482,373

NOT 27 – FİNANSMAN GELİRLERİ, GİDERLERİ

27.1 Finansman Gelirleri

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerinde, finansal gelirler aşağıdaki gibidir:

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Faiz geliri	1,301,049	1,050,568
Finansal faaliyetlere ilişkin kur farkı gelirleri	785,858	1,681,211
	2,086,907	2,731,779

27.2 Finansman Giderleri

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerinde, finansal giderler aşağıdaki gibidir:

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Kredi faiz giderleri	305,566	385,859
Banka giderleri	35,110	38,407
Finansal faaliyetlere ilişkin kur farkı giderleri	245,346	429,995
	586,022	854,261

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 – GELİR VERGİLERİ

Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla %20'dir (2016: %20). Ancak, 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 91inci maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 10'uncu madde uyarınca kurumların 2018, 2019 ve 2020 vergilendirme dönemlerine ait kazançları üzerinden ödenmesi gereken kurumlar vergisinin %22 oranıyla hesaplanması ve sonrasında tekrardan %20 oranı ile vergilendirilmeye devam edilmesi öngörülmektedir. Bu süre zarfında Bakanlar Kurulu'na %22 oranını %20 oranına kadar indirme yetkisi verilmiştir.

31 Aralık 2017 tarihinde sona eren dönem itibarıyla, vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %20 (2016: %20) oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir. Yapılan Kanun değişikliği ile 2018, 2019 ve 2020 yılları için bu oran %22 olarak belirlenmiştir.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye'de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir.

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden yine Türkiye'de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Cari Dönem Vergisi	(1,339,860)	(1,140,142)
Ertelenmiş Vergi	937,688	136,318
	(402,172)	(1,003,824)

Grup, vergiye esas yasal mali tabloları ile Tebliğ'e göre hazırlanmış mali tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile Tebliğ'e göre hazırlanan mali tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, aşağıda açıklanmaktadır.

5 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları İle Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında 2018, 2019 ve 2020 yılları için kurumlar vergisi oranı %20'den %22'ye çıkarılmıştır. Söz konusu kanun kapsamında, 31 Aralık 2017 tarihli finansal tablolarda ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri, geçici farkların 2018, 2019 ve 2020 yıllarında vergi etkisi oluşturacak kısmı için %22 vergi oranı ile hesaplanmıştır.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	Kümülatif Geçici Farklar	Ertelenmiş Vergi	Kümülatif Geçici Farklar	Ertelenmiş Vergi
<u>Ertelenmiş vergi varlıkları</u>				
Mali indirilebilir zararlar	948,513	208,673	404,334	80,867
Kıdem tazminatı karşılığı	583,422	116,796	491,879	98,376
Şüpheli alacak karşılığı	4,036,823	888,104	2,985,390	597,078
Alacaklar reeskontu	337,580	74,268	201,845	40,369
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar (arsa ve binalar hariç)	2,992,117	598,424	581,652	116,330
Dava karşılıkları	57,418	12,632	473,405	94,681
Diğer düzeltmelerin etkisi	592,010	130,242	305,292	61,059
		2,029,139		1,088,760
<u>Ertelenmiş vergi yükümlülükleri</u>				
Makul değer artış düzeltmesi	(8,925,744)	(1,785,151)	(8,925,744)	(1,785,149)
Borç reeskontları	(22,107)	(4,864)	(205,706)	(41,141)
Gelir tahakkuku	(269,043)	(59,191)	-	-
Diğer düzeltmelerin etkisi	(118,277)	(26,020)	(232,526)	(46,505)
		(1,875,226)		(1,872,795)
<u>Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)</u>		153,913		(784,035)

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

NOT 29 – PAY BAŞINA KAZANÇ

	01.01.- 31.12.2017	01.01.- 31.12.2016
Net dönem karı / (zararı)	4,157,643	4,087,698
Tedavüldeki hisselerin adedi	23,600,000	5,900,000
Pay başına düşen basit ve hisse başına bölünmüş kazanç (TL)	0.176	0.693

NOT 30 – FİNANSAL ARAÇLAR

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Toplam borçlar	8,841,488	10,690,231
Eksi: Hazır değerler	(15,123,565)	(13,790,295)
Net borç	(6,282,077)	(3,100,064)
Toplam öz sermaye	54,250,034	50,202,753
Toplam sermaye	47,967,957	47,102,689
Net Borç / Toplam Sermaye oranı	%(13.10)	%(6.58)

NOT 31 – FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Finansal Araçlar

Kredi riski

Finansal araçları elinde bulundurmak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememesi riskini de taşımaktadır. Grup yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf için ortalama riski kısıtlayarak karşılamaya çalışmaktadır. Kredi limitlerinin kullanımı Grup tarafından sürekli olarak izlenmekte ve müşterilerinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler ve diğer faktörler göz önüne alınarak müşterilerinin kredi kalitesi sürekli değerlendirilmektedir.

Grup, kredi/alacaklarının tahsil imkanının kalmadığına dair objektif bir bulgu olduğu takdirde ilgili kredi/alacaklar için şüpheli alacak karşılığı ayırmaktadır. Ayrıca finansal varlıklar olası bir değer düşüklüğünün tespiti amacıyla incelenir ve finansal varlığın kayıtlı değerinin gerçeğe uygun değeri ile karşılaştırılması suretiyle test edilmektedir.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile kredi riski tablosu aşağıdaki gibidir:

31.12.2017	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Banka	Diğer
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	Mevduatı	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	929,139	13,492,000	220,057	237,916	15,071,883	1,700,323
Azami riski teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı						
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	929,139	13,274,210	220,057	237,916	15,071,883	1,700,323
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi taktirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C.Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	217,790	-	-	-	-
Teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	2,519,189	-	2,000,000	-	-
Değer düşüklüğü (-)	-	(2,519,189)	-	(2,000,000)	-	-
Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

31 Aralık 2016 tarihi itibarı ile kredi riski tablosu aşağıdaki gibidir:

31.12.2016	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Banka	Diğer
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	Mevduatı	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E)	475,588	9,361,003	11,474	14,287	13,740,573	1,734,719
Azami riski teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı						
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	475,588	9,233,733	11,474	14,287	13,740,573	1,734,719
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi taktirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C.Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	127,270	-	-	-	-
Teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	1,425,863	-	2,170,178	-	-
Değer düşüklüğü (-)	-	(1,425,863)	-	(2,170,178)	-	-
Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

Grup, vadesi geçmiş alacakların daha önceki dönemlerde tahsil gecikmesi yaşanmamış kurumsal müşterilerden oluşması ve daha önce tahsil gecikmesi yaşanmış olsa dahi tahsilatların gerçekleştirildiği kurumsal müşterilerden olmaları nedeniyle şüpheli alacak karşılığı ayırmamıştır.

Grup'un satış faaliyetleri geniş bir alana yayılarak belli bir sektör, ülke, şahıs ve şirket üzerinde yoğunlaşılmasına özen gösterilmektedir.

Grup, kredi limitlerinin kullanımını sürekli olarak izlemekte ve müşterilerin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler ve diğer faktörler göz önüne alınarak kredi kalitesi sürekli değerlendirilmektedir.

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Likidite riski

Likidite riski, Grup'un net fonlama yükümlülüklerini yerine getirmeme ihtimalidir. Piyasalarda meydana gelen bozulmalar veya kredi puanının düşürülmesi gibi fon kaynaklarının azalması sonucunu doğuran olayların meydana gelmesi, likidite riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir.

Grup'un 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibariyle likidite riskini gösteren tablolar aşağıdadır:

Yükümlülükler		31.12.2017			
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme ve beklenen vadeler uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II)	3 Aydan Kısa (I)	3 - 12 Ay arası (II)	
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	6,578,005	6,817,280	5,353,979	1,463,301	
Banka kredileri	1,486,332	1,718,990	1,647,141	71,849	
Ticari borçlar	4,842,478	4,849,095	3,457,643	1,391,452	
Diğer borçlar	249,195	249,195	249,195	-	
<i>İlişkili Taraf</i>	<i>6,834</i>	<i>6,834</i>	<i>6,834</i>	-	
<i>Diğer taraf</i>	<i>242,361</i>	<i>242,361</i>	<i>242,361</i>	-	
Yükümlülükler		31.12.2016			
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme ve beklenen vadeler uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III)	3 Aydan Kısa (I)	3 - 12 Ay arası (II)	1- 5 Yıl arası (III)
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	8,013,527	8,219,233	3,484,996	4,588,944	145,293
Banka kredileri	1,468,804	1,468,804	924,049	399,462	145,293
Ticari borçlar	5,902,367	6,108,073	2,153,200	3,954,873	-
Diğer borçlar	642,356	642,356	407,747	234,609	-
<i>İlişkili Taraf</i>	<i>33,771</i>	<i>33,771</i>	<i>33,771</i>	-	-
<i>Diğer taraf</i>	<i>608,585</i>	<i>608,585</i>	<i>373,976</i>	<i>234,609</i>	-

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Kur riski

Yabancı para varlıklar, yükümlülükler ve bilanço dışı yükümlülüklerle sahip olma durumunda ortaya çıkan kur hareketlerinden kaynaklanacak etkilere kur riski denir. Dönem içinde gerçekleşen dövizli işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Döviz dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, dönem sonunda geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Döviz dayalı parasal varlık ve yükümlülüklerin çevrimlerinden doğan kur kazancı veya zararları, kar/zarar tablosuna yansıtılmıştır. Grupun parasal döviz yükümlülükleri ve parasal döviz alacaklarını aşmakta; kurların yükselmesi durumunda, Grup yabancı para riskine maruz kalmaktadır.

Kur riskine duyarlılık

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla olan bilanço pozisyonuna göre, Türk Lirası yabancı paralar karşısında %10 oranında değer kaybetseydi / kazansaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, yabancı para biriminden olan varlık ve yükümlülüklerden oluşan kur farkı zararı / karı sonucu net kar 576,199 TL daha düşük / yüksek olacaktı.

Döviz Kuru Duyarlılık Analizi Tablosu

01.01. - 31.12.2017 Dönemi İtibariyle

	Kar / (Zarar)		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı Paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
	ABD Dolarının TL karşısında % 10 değer kazanması / kaybetmesi halinde			
1-ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	706,459	(706,459)	706,459	(706,459)
2-ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3-ABD Doları Net etki (1+2)	706,459	(706,459)	706,459	(706,459)
	Euro'nun TL karşısında % 10 değer kazanması / kaybetmesi halinde			
4-Euro net varlık / yükümlülüğü	(126,816)	126,816	(126,816)	126,816
5-Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6-Euro Net etki (4+5)	(126,816)	126,816	(126,816)	126,816
	İngiliz Sterlini'nin TL karşısında % 10 değer kazanması / kaybetmesi halinde			
7-İngiliz Sterlini net varlık / yükümlülüğü	(3,444)	3,444	(3,444)	3,444
8-İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9-İngiliz Sterlini Net etki (7+8)	(3,444)	3,444	(3,444)	3,444
TOPLAM (3+6+9)	576,199	(576,199)	576,199	(576,199)

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla olan bilanço pozisyonuna göre, Türk Lirası yabancı paralar karşısında %10 oranında değer kaybetseydi / kazansaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, yabancı para biriminden olan varlık ve yükümlülüklerden oluşan kur farkı zararı / karı sonucu net kar 571,116 TL daha düşük / yüksek olacaktı.

Döviz Kuru Duyarlılık Analizi Tablosu
01.01. - 31.12.2016 Dönemi İtibariyle

	Kar / (Zarar)		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
	ABD Dolarının TL karşısında % 10 değer kazanması / kaybetmesi halinde			
1-ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	674,108	(674,108)	674,108	(674,108)
2-ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3-ABD Doları Net etki (1+2)	674,108	(674,108)	674,108	(674,108)
	Euro'nun TL karşısında % 10 değer kazanması / kaybetmesi halinde			
4-Euro net varlık / yükümlülüğü	(98,615)	98,615	(98,615)	98,615
5-Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
6-Euro Net etki (4+5)	(98,615)	98,615	(98,615)	98,615
	İngiliz Sterlini'nin TL karşısında % 10 değer kazanması / kaybetmesi halinde			
7-İngiliz Sterlini net varlık / yükümlülüğü	(4,380)	4,380	(4,380)	4,380
8-İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9-İngiliz Sterlini Net etki (7+8)	(4,380)	4,380	(4,380)	4,380
	İsviçre Frankı'nın TL karşısında % 10 değer kazanması / kaybetmesi halinde			
10-İsviçre Frankı net varlık / yükümlülüğü	3	(3)	3	(3)
11-İsviçre Frankı riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
12-İsviçre Frankı Net etki (10+11)	3	(3)	3	(3)
TOPLAM (3+6+9+12)	571,116	(571,116)	571,116	(571,116)

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Grup'un sahip olduğu yabancı para tanımlı varlık ve borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017				
	TL karşılığı fonksiyonel para birimi	USD	EURO	GBP	CHF
1. Ticari Alacaklar	453,282	7,393	94,208	-	-
2a. Parasal Finansal Varlıklar (Kasa, banka hesapları dahil)	7,366,217	1,865,559	72,973	1	-
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-
3. Diğer	-	-	-	-	-
4. Dönen Varlıklar (1+2+3)	7,819,499	1,872,952	167,181	1	-
5. Ticari Alacaklar	-	-	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-	-
8. Duran Varlıklar (5+6+7)	-	-	-	-	-
9. Toplam Varlıklar (4+8)	7,819,499	1,872,952	167,181	1	-
10. Ticari Borçlar	2,016,072	-	438,850	6,780	-
11. Finansal Yükümlülükler	-	-	-	-	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	41,439	-	9,177	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	2,057,511	-	448,027	6,780	-
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	-	-	-	-	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	-	-	-	-	-
18. Toplam yükümlülükler	2,057,511	-	448,027	6,780	-
19. Finansal Durum Tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçlarının Net Varlık / (Yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-
19a. Aktif Karakterli Finansal durum tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-
19b. Pasif Karakterli Finansal durum tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık/yükümlülük pozisyonu (9-18+19)	5,761,988	1,872,952	(280,846)	(6,779)	-
21. Parasal Kalemler Net yabancı para varlık/yükümlülük pozisyonu (UFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	5,761,988	1,872,952	(280,846)	(6,779)	-

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup'un sahip olduğu yabancı para tanımlı varlık ve borçlar aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016					
	TL karşılığı fonksiyonel para birimi	USD	EURO	GBP	CHF
1. Ticari Alacaklar	320,098	-	86,282	-	-
2a. Parasal Finansal Varlıklar (Kasa, banka hesapları dahil)	7,134,816	1,919,741	102,099	12	10
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-
3. Diğer	-	-	-	-	-
4. Dönen Varlıklar (1+2+3)	7,454,914	1,919,741	188,381	12	10
5. Ticari Alacaklar	-	-	-	-	-
6a. Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-	-
8. Duran Varlıklar (5+6+7)	-	-	-	-	-
9. Toplam Varlıklar (4+8)	7,454,914	1,919,741	188,381	12	10
10. Ticari Borçlar	1,726,719	4,225	449,608	10,153	-
11. Finansal Yükümlülükler	-	-	-	-	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	17,021	-	4,588	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	1,743,740	4,225	454,196	10,153	-
14. Ticari Borçlar	-	-	-	-	-
15. Finansal Yükümlülükler	-	-	-	-	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	-	-	-	-	-
18. Toplam yükümlülükler	1,743,740	4,225	454,196	10,153	-
19. Finansal Durum Tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçlarının Net Varlık / (Yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-
19a. Aktif Karakterli Finansal durum tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-
19b. Pasif Karakterli Finansal durum tablosu Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık/yükümlülük pozisyonu (9-18+19)	5,711,174	1,915,516	(265,815)	(10,141)	10
21. Parasal Kalemler Net yabancı para varlık/yükümlülük pozisyonu (UFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	5,711,174	1,915,516	(265,815)	(10,141)	10

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 – FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

Makul değer, zorunlu satış veya tasfiye gibi haller dışında, bir finansal aracın cari bir işlemde istekli taraflar arasında alım satıma konu olan fiyatını ifade eder. Kote edilmiş piyasa fiyatı, şayet varsa, bir finansal aracın makul değerini en iyi yansıtan değerdir. Grup'un finansal araçların makul değerleri Türkiye'deki finansal piyasalardan ilgili ve güvenilir bilgiler edinilebileceği ölçüde, tahmin edilmiştir. Burada sunulan tahminler, Grup'un bir piyasa işleminde edinebileceği tutarları yansıtmayabilir. Grup'un finansal araçlarının makul değerlerinin tahmininde aşağıda belirtilen yöntemler ve varsayımlar kullanılmıştır:

Rayiç değerleri tahmin edilmesi pratikte mümkün olan finansal enstrümanların rayiç değerlerinin tahmini için aşağıdaki yöntem ve varsayımlar kullanılmıştır:

Finansal Aktifler

Makul değeri defter değerine yaklaşan parasal aktifler:

- Yabancı para bakiyeleri dönem sonu kuru üzerinden çevrilmiştir.
- Bilançoda maliyet bedeli üzerinden gösterilen bazı finansal aktiflerin (kasa-banka) makul değerlerinin bilanço değerlerine yaklaşık oldukları varsayılmaktadır.
- Ticari alacakların makul değerinin, karşılıklar ayrıldıktan sonra, taşındıkları değere yakın olduğu tahmin edilmektedir.

Finansal Pasifler

Makul değeri defter değerine yaklaşan parasal pasifler:

- Kısa vadeli krediler ve diğer parasal pasiflerin makul değerlerinin, kısa dönemli olmaları dolayısıyla, defter değerlerinin yaklaşık olduğu varsayılmaktadır.
- Yabancı para cinsinden olan ve dönem sonu kurları üzerinden çevrilen uzun vadeli borçlarının makul değerinin defter değerine eşit olduğu varsayılmaktadır.
- Üçüncü şahıslara ödenecek tahmini tutarları temsil eden ticari borçlar ile tahakkuk etmiş giderlerin bilançoda taşınan defter değerlerinin piyasa değerlerine yaklaşık olduğu varsayılmıştır.

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu

Grup, finansal tablolarda gerçeğe uygun değer ile yansıtılan finansal araçların rayiç değer ölçümlerini her finansal araç sınıfının girdilerinin kaynağına göre, üç seviyeli hiyerarşi kullanarak, aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır.

Birinci seviye: Belirli varlıklar ve yükümlülükler için, aktif piyasalardaki kotasyon fiyatı (düzeltme yapılmamış)

İkinci seviye: Birinci Seviye içinde yer alan kotasyon fiyatından başka, varlık veya yükümlülükler için, ya direkt (fiyat olarak) ya da dolaylı (fiyatlardan türetilerek) gözlenebilir girdiler

Üçüncü seviye: Gözlenebilir bir piyasa verisi baz alınarak belirlenemeyen varlık ve yükümlülükler için girdiler (gözlenemeyen girdiler)

RTA LABORATUVARLARI BİYOLOJİK ÜRÜNLER İLAÇ VE MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş. ve BAĞLI ORTAKLIĞI'NIN 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DİPNOTLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası olarak ifade edilmiştir.)

Sermaye Risk Yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini verimli şekilde kullanarak karlılığını artırmayı hedeflemektedir.

Grup sermayeyi borç / toplam sermaye oranını kullanarak izler. Bu oran net borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından (bilançoda gösterildiği gibi kredileri, finansal kiralama ve ticari borçları içerir) düşülmesiyle hesaplanır. Toplam sermaye, bilançoda gösterildiği gibi öz sermaye ile net borcun toplanmasıyla hesaplanır.

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla net borç / toplam sermaye oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
<i>Finansal varlıklar</i>		
Hazır değerler	15,123,565	13,790,295
Ticari alacaklar	14,421,139	9,836,591
Finansal varlıklar	1,696,888	1,734,719
<i>Finansal yükümlülükler</i>		
Finansal borçlar	1,486,332	1,468,804
Ticari borçlar	4,842,478	5,902,367